II. évfolyam. Arad, 1887. Augusztushó 11. Csütörtök. 218-dik szám.

Szerkesztőség:
Kazinczy-utcza 1. szám, földszint, balra.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Kazinczy-utcza 1. szám, földszint, balra.

Hirdetések díjszabás szerint.
Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap után: szám **3** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre.	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Coburg fejedelem Bulgáriában.

Arad, augusztus 10.

Ha a Coburg fejedelem készülődéseiről nyert hireink már tegnapelőtt egész biztos kilátásba helyezték közeli utra kelését, egy ma délután Budapestről vett sürgönyünk már azt a biztos hirt is tudatja velünk, hogy a herczeg a mai keleti express-vonaton, Budapesten át, elutazott Bulgáriába.

Hogy a fejedelem gyors elhatározása, nagy meglepetést fog okozni azoknál, kik a herczeg eddigi óvatos és tétovázó magatartásából gyávaságot, az orosz befolyás emelkedését, s az osztrák-magyar kormány érdekeinek feláldozását szerették volna kimagyarázni, az anynyira természetes, a menynyire mi egy perczig sem kételkedtünk abban, hogy Coburg a bolgároknak adott szavával játszani nem fog, s ha nyakra-főre nem siet is, sokaknak óhajára Bulgáriába, s nem törekszik is az orosz kormány felingerelt hangulatával szemben kihivó daczot tanusitani, ellenben minden lehetőtelkövet az iránt, hogy a nagy hatalmak jó indulatát maga részére kinyerje, s Oroszország puszta ellenzését nem fogja elég oknak tartani arra nézve, hogy a fejedelemségéről lemondjon, s a szegény bolgár népet, — mely országa boldogulhatását az ő fejedelmi személyétől remélette, cserbenhagyva, — egy ujabb választás válságainak tegye ki.

Azok után az események után, melyek Sándor fejedelem váratlan elfogatása óta Bulgáriát érték, teljesen ésszerünek látszott Coburg óvatos magatartása, mely oda volt irányulva, hogy a nagy hatalmak s a porta közti hangulatot az ő fejedelemségére nézve kedvezőleg előkészitse, Oroszországnak, ha nem is hozzá járulását, de némi kiméletes engedékenységét kinyerje, s legalább anynyit eszközölhessen ki a hatalmaknál, hogy biztositsák Oroszország megtorlásai ellen.

A megválasztás óta lefolyt idő, mint tudjuk, nem is folyt le tétlenül, mert bár a diplomatiai érintkezésből nagyon kevés szivárgott is ki a nagy közönség közé, annyit mégis jól tudunk, hogy ugy a porta, mint a hatalmak, valamint maga Coburg, és Bulgária kormánya is minden lehetőt elkövettek a megállapodás elérésére.

Az is igaz, hogy a diplomatiai érintkezés kedvező eredményéről még eddig semmi tudomásunk, mert sem a hatalmak jóváhagyása, sem a porta megerősitő fermánja nincs még Coburg kezében, de ha e hivatalos okmányok hiányában is elérkezettnek látta a fejedelem az időt arra, hogy Bulgáriába lemenjen, akkor éppen az óvatos és körültekintőnek bizonyult Coburgról nem tehetjük fel, hogy mai lépését a hatalmak egyenes akarata ellenére tette volna meg, sőt egész biztosra vesszük, hogy az európai diplomatia biztositást nyujtott neki ugy az elismeréshez, mint arra is, hogy Oroszország esetleges támadása ellen védelme alá fogják venni. Talán még abban sem tulozunk, hogy Oroszországnak az engedékenysége is ki van nyerve, mert a folytonos erkölcsi vereségnek kitett nagy hatalomra nézve is csak szerencsének mondható a dolgok ilyetén megoldása, a mikor az uj fejedelem előzetesen is olyan biztositékokat kivánt Oroszországnak nyujtani, melyeknél többet soha semmi körülmények között ki nem nyerhetett volna.

Nagyon valószinünek tartjuk, hogy Oroszország ha a látszat kedvéért hozzájárulását hivatalosan meg is tagadja, igazában nem tesz semmit Coburg ellen addig, a mig ennek kormányzási irányáról meggyőződést nem szerez; s jövő politikáját a szükség szerint fogja irányozni.

Az az értesités, hogy Coburg egész udvari személyzetét magával vitte, megerősitni látszik azt a feltevést, hogy fejedelemsége a hatalmak adott biztatásai folytán jó alapokra van fektetve.

Ugy legyen, hogy a szegény hánytvetett országot végre vissza adhassa önmagának. És most üdvözöljük az uj fejedelmet uj házájában, s azt kivánjuk, hogy ő és országa találják fel egymásban azt a kit és a mit feltalálni üdvösnek és jónak reméltek.

— y.

Városi közügyek.

— **Augusztusi közgyülés** —

(Első nap.)

I.

Arad, augustus. 10,

Arad város törvényhatósági bizottsága ma ült össze, hogy ismét határozzon a pálinka dolgában és tulajdonképpen ismét csak — fél ig határozott.

Az már bizonyos, hogy házilag kezelünk, de kétségtelen az is, hogy a nem kész szabályrendelet szerint menne a dolog. A város utoljára még sem hunyhatott szemet az előtt a sok pénz előtt, a mit a bérlő igért. Ha már tőle nem fogadja el, igyekszik maga annyit szerezni és e végből kiküldött egy bizottságot a dijtételek felemelése végett.

E határozatot hosszu és érdekes vita előzte meg, melynek valamint a közgyülés megelőző részének lefolyásáról adjuk a következő tudósitást:

II.

Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt jelen voltak. Institórisz Kálmán főjegyző, Parecz Iztván és Sarlott Domokos tanácsosok, Urbányi János főkapitány, Varjassy Lajos, Bing Vilmos, Barabás Béla, Nikolits Péter, Millig Mátyás, Pálfy Ede, Barabás Péter, Laczay József, Fényes Dezső, Neumann Ede, Florescu Péter, Kuncz Elek, Steiner Jakab, Eckstein György, Don Constantin, Weisz Dávid, Reicher Ferenez, Heeger Ernő, Atzél Péter, Wally János, Virágh Lajos, Reicher Károly, Árkai Kálmán, Elias Armin, Urbányi Béla, Dániel Kálmán, Schuszter Illés, Szathmáry Miklós, Herz Miklós, Perger János, Pollák Gyula, Nagy Kálmán, Domonkos Lajos, Szelle József, Herz Miksa, Vizer Péter, Wallfisch Armin, Barkó Ferenez, Marschall Lajos, Greiner Károly, Neumann Dé tel, Friedmann Lajos, Rozsnyay Mátyás, Kilényi József, Mittner József, Steinitzer J., Tarjányi Vilmos, Heinz Gábor, Neumann Adolf, Lukácsy Miklós, Pekár Károly, Gyulay István, Müller Károly, Keresztes Gyula, Weidenfeld István, Hász Sándor, Varjassy József, Bing Ede, Kondorossy József, Lusztig Armin, Prodanovits Döme, Probst Ferenez, Csiky Károly, Schór Albert, Bund Henrik, Reicher Béla, Tiszti Lajos, Treytler Antal, GrünXald Ferenez, Avarffy Ferenez, Klein Sámuel, Kiss Istvan, Mittelmann Bódog, Pozsgay Lajos, Boros Béni, Leitner Ernő, Adler Lipót, Hofbauer Lajos, Pless Mór, Darányi János, Hegedüs László, Kristyory Zsigmond.

Salacz Gyula polgármester megnyitván az ülést, inditványára egyhangulag elhatároztatott, hogy Bonnaz Sandor megyés püspeköt ötven éves áldozári jubileuma alkalmából, felirattal üdvözli a törvényhatóság.

Ezután tudomásul vétetett a polgármester havi jelentése, melyet egész terjedelmében közö tünk lapunkban.

Ugyszintén tudomásul vétetett a belügyminiszter leirata, melyben tudatja, hogy a népénekes előadások engedélyezése tárgyában alkotott szabályrendeletet egy jelentéktelen stylaris módositás mellett jóváhagyta, valamint a pénzügyminiszterium leirata a fővám és sóhivatalnak kihelyezése iránt tárgyalt tervnek végleges elejtéséről.

Urbányi Béla pénztári ellenőr az érettségi vizsgálatot sikerrel letévén, állásában véglegesittetett.

Jóváhagyta ezután a közgyülés a tanács azon intézkedését, melylyel az ipartestületnek megengedte, hogy az ujonnan épitett iparosházra 28000 frt erejéig terjedő kölcsönt vegyen fel.

Az iskolaszék átiratára a közgyülés a polgári leányiskola első és második osztályának felállitását az általunk már több izben körülirt körülmények között kimondotta s a tandijat ez osztályok számára 12 frtban megállapitotta.

Parecz István tanácsnok előterjeszti a tanács jelentését a pálinkamérési regale bérbeadása iránt tartott árverés ismeretes eredményeről, jelezve egyuttal, hogy egy számos aláirással ellátott kérvény érkezett be a bérbeadás mellőzese, és a házi kezelés elhatározása iránt. Tüzetes indokolással igyekszik ezután beigazolni, hogy a jelen viszonyok között a bérbeadás határozottan jobban megfelel a város pénzügyi helyzetének. Azután czáfolatába bocsátkozik a kérvény érveinek. A bérbeadas nem fogja tönkre juttatni a többi pálinkamérőket, hiszen a bérlőnek a saját üzleti érdekében ki kell egyeznie velük s e czélból igyeknie kell arra is, hogy jó minőségü pálinka kerüljön a forgalomba. Háromszáz pálinkamérő állitólagos hátrányával szemben az egesz város előnye áll, mert hisz e jövedelemszaporodás segélyével a községi adók jelentékenyen leszállithatók volnának. A bérbeadás utján nyerhető 73 ezer forinttal szemben a házi kezelés a legkedvezőbb számitások szerint is csak 35—36 ezer forintot jövedelmezve. Nem áll az sem, hogy a bérlő egeszségtelen italt producálna. Az egészségügyi hatóság könnyebben ellenőrizhet egy, mint 300 forrásból eredő italmennyiséget. Ajánlja a tanács javaslatát, hogy a regale adassék hérbe és fogadtassék el az árverés eredményéhez képest Grünfeld D. és fia és Weisz Jakab együttes ajánlata.

Pálfy Ede szerint a városnak nem szabad Mikalakává lealacsonyitania magát, és a piacz közepére egy bérlőt ültetni. Felkéri a bizottságot, hogy határozza el a házi kezelést.

Bing Vilmos azt inditványozza, hogy előbb általában a felett döntsenek, hogy a házi kezelést vagy bérbeadást fogadják-e el?

Varjassy József szerint is ez a helyes eljárás, minthogy mindkét elv megvitatást igényel.

Salacz polgármester szerint ez megtörténhetik akkor is, ha a tanács javaslata képezi a tárgyalás alapját.

Bing Vilmos nem tartja oly kedvezőnek az árverés eredményét azon hátrányokkal szemben, melyekkel a bérbeadás jár. Aradon a forgalom mindig szabad volt, miért most mesterséges gátat teremteni? A bérlő a pálinkamérőkkel nem okvetlenül kénytelen kiegyezni az ő javukra. Hiszen felállithat ő is depotkat, és ez csakugyan tönre juttathat 300 embert. Számadatokkal igyekszik ezután kimutatni, hogy a házi kezelés is megfelelő pénzügyi eredményt hozhat, és igy nem csökkennének a város egyéb jövedelmei, melyeket a bérbeadás bénitana. Inditványozza, hogy a házi kezelés elve fogadtassék el s a szabályzat revidiálására bizottság küldessék ki.

Barabás Péter szintén a házi kezelés mellett szólal fel, annál is inkább, mivel a város ezt meg sem próbálta, s e módozat mellett a polgárok érdekei jobban megőrizvék. A bérbeadás által keletkező megszoritások csökkentenék a forgalmat. Ajánlja Bing Vilmos inditványát.

Mittelmann Bódogot nem lepi meg az árverés eredménye. A bérlő épp ugy igérhetett volna 80 ezer forintot is. Hiszen ő azt kiveszi a befektetett tőke kamatjaival együtt: Ha a bérlő megtudja szerezni magának e jövedelmet, miért ne szerezhetné meg a város? hiszen az illeték dijszabályzat felemelhető! Az az ellenőrzés, melyet a házi kezelés a város terhére ró, nem oly jelentékeny. Ajánlja Bing Vilmos inditványát.

Steiner Jakab szerint a házi kezelés ugy, a mint a szabályzat tervezi, lehetetlen. Nem osztja Bing Vilmos aggodalmait, hogy a bérbeadas a város törekvéseit megbénitaná. Nincs tisztában még avval, melyik elv volna előnyösebb. Bing Vilmos és társai . . .

Bing Vilmos: Nekem nincsenek társaim!

Steiner: Hát vannak eszméjének!

Salacz polgármester: A szónokot nem szabad korlátozni. Tessék azután felelni.

Steiner Jakab: Bing inditványát csak ugy fogadná el, ha ők a városnak legalább is 50.000 forintot garantiroznak.

Salacz polgármester: De hát mire szavaz?

Steiner: Majd megmondom azután! (Nagy derültség.)

Salacz: Minden szónok véleményt szokott nyilvánitani.

Steiner: A bérbeadás hive vagyok.

Bing Vilmos félreértett szavainak helyreigazitása végett szólal fel, majd megjegyzi, hogy épp ugy szivén viseli a város érdekeit, mint előtte szóló. (Ugy van! Ugy van!)

Az „ARADI KÖZLÖNY" tárczája

(Augusztus 11.)

Fürdő-élet.

— Az „Aradi Közlöny" eredeti tárczája. —

Monyásza, augustus, 7.

(A fürdő vendégei. — Uti kellemetlenségek. — Ismerkedés. — Tánczestély. — Kirándulások az Izbukhoz, Vaskóhra és Rézbányára. — Visszatérés és bucsu.)

Megyénk egyik legkiesebben fekvő helye Monyásza, mely nem csak a természet szépsége által tünik ki és bir vonz erővel, hanem mint fürdőhely is jelentőséget kezd nyerni.

Ritka fürdő-évad mulik el, hogy Monyászát, megyénk előkelőbbjei meg ne látogasák. Bár igaz, csak azért, hogy magukat teljes kényelemnek átadva használják a kurát. Mert mellesleg megjegyzem, hogy itt kényelemről szó nincs.

Az idén is igen szép társaság látogatta meg Monyászát, igy Bobus Istvánné, Nyisztor Józsefné, Özv. Gajdos Józsefné, Büky Józsefné, Tolnay Lajosné urhölgyek, Mittelmann Irma, Nyisztor Flóra és Gizella kisasszonyok.

Férfiak: Ormos Péter, Bohus István, Nyisztor József, Büky József, Dr. Kéry István, Monti Alajos, Hidegh Kálmán, Bohus Lajos, Kerner Péter urak.

A kiránduló vendégek számára, Sebesben két fogat áll készen, melyek az ottani vendéglős tulajdonát képezik, és ha netalán ezek el vannak foglalva, kényszeritve van az ember a sebesi fuvarosokhoz fordulni (hogy kap-e vagy nem, az más kérdés.) En oly szerencsétlen voltam értekezésemkor, hogy a vendéglős fogatai el voltak foglálva, s nem volt mást mit tenni, mint nyakamba keriteni Sebest, hogy kocsit keressek. Azonban minden keresésem eredménytelen maradt, mert nem kadtam a faluban kocsit. Kétségbeesésem tetőpontját érte el, midőn mellettem egy kocsi haladt el, melyet megállitottam, de csak azért, hogy megkérdezzem, hol van a nagyvendéglő, mire ő azzal a kérdéssel áll elő, hogy talán idegen vagyok, és utazni akarok valahova?

Elképzelhető mennyire örvendtem, hogy akad mégis egy ember a ki kérdezi legalább hogy hova akarok utazni. Feleletem az volt „Monyászára indulnék, ha volna kocsi." Az én emberem kész volt elvinni. Megalkudtunk, Feltettem a ládámat és végre elindultam Monyászára.

De alig indultunk el, alig haladtunk öt perczig, már is az én ülésem, mely szénából volt, mindinkább kezdett sülyedni, ugy, hogy már a térdem az orromig ért. Hogy a dolgon segitjünk, megálltunk, és ujra elészitettük az ülést.

Mind hiába! Öt percz mulva ujra ugy jártam, mig végre az a szerencsétlen gondolatom támadt, hogy jó lenne ládámat ülésnek használni, és ezt letakarni szénával. Megis cselekedtük, de nem volt benne köszönet. Azokat a rugásokat, a miket én ezen a ládán Monyászáig kiállottam, le nem lehet irni; annyit tudok hogy kétszer esett le a kalapom fejemről, és egyszer a nyelvembe haraptam.

Végre sok kiállott kin után megérkeztem Monyászára (öt órai kocsikázás után). Megérkezve azonnal szoba után kérdezősködtem, de tagadó választ kaptam. Elgondolva, hogy mennyit kinlódtam az uton, és még az a gondolat, hogy most hol töltöm az éjet? Valóban megállott az eszem. Azonban hála az isteni gondviselésnek, aggodalmaim csakhamar eloszlottak egy barátom szives ajánlatára az ő szobájában engedett helyet számomra is.

Alig öltözködtem át, hallok egy eszeveszetten rántogatódzó csengetyüt. Gondolkodóba estem, valjon mit jelentsen ez, de nem kellett sokáig gondolkoznom, mert jött a pinczér, ki tudtomra adta hogy „tessék vacsorálni". Mintegy felvillanyozva, ugrottam fel ezekre az isteni hangokra megindultam a terem felé, hol már kedélyes társalgás folyt. Amint beléptem a terembe, meglepett és elfogultá tett a szép hölgyek társasága, és pedig annyira elfogulttá, hogy egy és fél napig szóhoz sem jutottam.

De ezért meg is lakoltam, mivel czélzásaiknak én lettem folytonos czélpontja.

Megérkezésem utáni napon a hölgyek sétára keltek, honnan visszatérve, előttünk hatalmas ebédet rendeztek, melyen a vendéglős is részt vett. Ebéd után ismét sétára mentünk, hol a vendéglős is velünk volt. Ez alkalommal megismerkedtem a vendéglős leányával, ki a legkedvesebb teremtés, a kivel találkoztam. Ő volt az, ki a kocsi dolgában segitségemre volt. Ő volt az, ki a vendéglőst rábeszélte, hogy kocsiját rendelkezésemre bocsássa. Ő volt az, ki a vendéglőst rábeszélte, hogy engem Vaskóhra és Rézbányára elkisérjen.

Ezen kirándulásra a következő napon, augusztus 2-dikán kedden reggel 7 órakor indultunk el. Nyolcz órai lovaglás után megérkeztünk az izbuki forráshoz. Ott szerencsések voltunk, hogy ottlétünk alatt kétszer ujult meg a kitörés. A kitörést sustorgás előzte meg, mire a viz emelkedni kezdett, és ez 4—4 perczig tartott, a miután ismét apadás állott be. Körülbelöl egy félóráig czendes lett. Ekkor ismét előállott az előbbi jelenet. Az odavaló lakosság szent forrásnak tartja, hová tömegessen rándulnak ki fürdeni.

Egy órai pihenő után a mi karavánunk is utra kerekedett, mert valósággal olyan benyomást tehetünk az idegenre; négy lovas elől, és kettő hátul két monyászai román ember, kik az élelmet hordtak utánunk, és kalauzoltak. Ahány községben keresztül mentünk, a nép kiváncsi tekintettel nézett utánunk, fel nem foghatva, hogy ugyan kik és mik ezek?

Három órai lovaglás után megérkeztünk Vaskóhra, hol első dolgunk volt szállást keresni és estelizni és ha lehet, lenyugodni. Találtunk is vendéglőt, de mind az élelem, mind a nyugvás olyan volt, hogy reggel még fáradtabbak voltunk. Sorsunkba belenyugodva, mivel segiteni ezen ugy sem lehetett, 7 órakor reggel indultunk Rézbánya felé.

Utközben keresztül mentünk Verzár és Funácza községeken, mire fél tizre Rézbányán voltunk.

Megszálltunk a szállodában, hol kevés pihenés után, felkerestük a rézbányai görögkeleti lelkész urat, oly szándékból, hogy vezetne bennünket a nevezetesebb helyekre. A lelkész ur igen szivesen fogadott bennünket és kész volt azonnal szolgálatunkra állani. Még délelőtt felvezetett a Portálékhoz, a természet által alkotott impozans szikla kapuhoz, mely egy völgy torkolatában fekszik beékelve. El voltunk ragadtatva a természet ezen nagyszerü remekén. Felocsudva elragadtatásunkból utnak indultunk haza felé, hogy megebédelve, ujból utra keljünk a cseppkő barlanghoz.

Indulásunk ideje délutáni fél három óra volt. Felszereltük magunkat gyertyákkal és egy barlangi lámpával. Azon völgyig, a mely a barlanghoz vezet, az utat lóháton tettük meg, de a völgyben kénytelenek voltunk leszállani, és gyalog megtenni az utat, mert a völgy kövekkel van elboritva, melyeket a völgyben folyó patak esők alkalmával sodor magával. Három órai gyalogolás után, magunk előtt láttuk a barlang nyilását.

Gyertyáinkat és lámpákat meggyujtva, behatoltunk a barlangba. Az első teremben már is óriási csepkő képződmény vonta magára figyelmünket, mely hasonló alakkal birt a hámori kalapácshoz és üllőhöz. Tovább és tovább haladva mindig nagyobb bámulatba estünk.

Igy a gyönyörü trón-terem, vizesés, gyóntatószék, Dávid és Góliát, karacsány-fa, több vizmedencze, sas, sirkert, mind meganynyi természeti csoda.

Miudezt összevéve oly megkapó benyomást tett reánk, hogy emlékünkből semmi sem képes a még mindig hiven előttünk lebegő képet kitörölni.

De — habár nehezen — a barlangtól is bucsuznunk kellett, mert időnk nem engedte meg a további maradást.

Ejjeli tizenegy órakor érkeztünk meg Rézbányára, hol reánk már jó estebéd várakozott, melyet elköltve, nyugodni tértünk, hogy következő reggel ujult erővel indulhassunk vissza Monyászára.

Reggeli 7 órakor indultunk el a gyönyörü hegyi utakon át; s délutáni 5 órakor érkeztünk Monyászára.

Azon egy pár nap, a mit még azután ott töltöttem, igen kellemesen mult el, kivált a bucsu este.

Természeti törvény, hogy semmi sem tarthat örökké, s igy én sem maradhattam mindig Monyászán, de mondhatom, hogy nehéz szivvel vettem bucsut, és indultam haza. Ott időzésem emléke öröké fog bennem élni, és elfelejthetlen marad egész életemen at, mert Monyásza igazán — Menyhá za.

Zórád János.

Egy idegen a városban.

— Eredeti regény egy kötetben. —

[19. Folyt.] (Minden jog fenntartva.)

Irta: **Török Tivadar.**

XVI.

A hatás.

Mély bántó sebet ütött Dengelegin a Fegyverneky első támadása. A hatás leirhatatlan volt, mit a czikk a városban keltett. Nem csak, hogy ez volt a beszéd tárgya mindenütt, hanem a Dengelegi titkos ellenségei — mint ilyenkor szokás — vérszemet kaptak és egész nyiltan tették pellengérre a merészen üldözőbe vett nagy befolyásu férfiut. Mindenki egy sajátságos érzés hatása alatt állott, melynek az volt a kifejezője, hogy miként lehetett ezt az embert ilyen sokáig félreismerni?

Steiner Jakab kijelenti, hogy ezt legkevésbbé sem akarta kétségbe vonni. Nem üzlet, de elvtársakról beszélt.

Weisz Dávid a házi kezelés eszméjét tartja eredményhez vezetőbbnek.

Vizer Péter hive a házi kezelés elvének, de a jelen alkalommal aggályai vannak. A pálinkamérési regale házi kezelése sokkal complicáltabb mint például a kövezetvámé. Egy évig akarják megpróbálni? Hiszen ez idő alatt az akadályok sem volnának legyőzhetők. Az árverés eredményében maximális jövedelmet értünk el, minek e biztost félrevetni — speculatióért? Reflektál ezután a benyujtott kérvény érveire. Egyéni érdeket a város érdekei fölé tolják a kérvényezők. Háromszázért huszezer ember érdekeit áldozzuk fel.? Elfogadja a tanács javaslatát.

Varjassy József meg van győződve, hogy mindenki komolyan foglalkozik e tárgygyal s nem csupán a város pénzügyi érdekeit, de a polgárság szabad jogait veszik tekintetbe. A bérbeadást feudalisticus jellegü tehernek tartja, mely zaklatásokkal s a nép huzásával jár. Garantiáról itt, ez erkölcsi területben szó nem lehet, itt mindenki a saját meggyőződését követi. Ugy kell a házi kezelés folytán kinevezendő hivatalnokokat dotálni, hogy feladatukat lelkiismeretesen teljesitsék és akkor meg lesz a város jövedelme e jogból a házi kezelés mellett is. Ha azok a pálinkamérők sujtva lesznek, megérzi azt a vávos is. Hajlandó ő is felemelni a dijszabályzatot, de Arad városát nem liferálja ki egy haszonbérletnek. Nem kell egyedül a házi kezelés nehézségeit, de a bérbeadás veszedelmeit is tekinteni. Minden legkisebb csempészet esetén kártérítéssel tartozik a város, ha a csempészetet a rendőrség meg nem akadályozza. És a bérbeadás esetére is fenntartja azon inditványát, hogy a csempészet megakadályozására 3—4 külön rendőri közeg állittassék fel. Megakarja tudni, meg akarja próbálni mit ér a város e javadalma. Nem kell elfeledni, hogy ide egy lovaskaszárnya is tervezve van s ez e téren jelentékeny tényező. Pártolja Bing inditványát azzal, hogy a hivatalnokok fizetésemelésére vonatkozó javaslattal a jövő közgyülésre ujból terjesztessék be s szabályrendeleti javaslat.

Atzél Péter mindazt magáévá teszi, a mit előtte szóló mondott s csatlakozik a házi kezelést pártolókhoz.

Avarffy Ferencz biztos alapot lát a város jövedelmére vonatkozólag, ő sem barátja a korlátozásoknak, de itt nem is lát ilyeneket. Hogy a vámjövedelem házilag kezeltetik és eredményesen nem jelenti ugyanazt a pálinkamérési regalere vonatkozólag. Nem olyan jelentékeny tényező ez, melytől Arad város sorsa függene. Nem hajlandó speculatiókba bocsátkozni akkor, mikor maximalis jövedelem birtokunkban van.

Hay Jonás a házi kezelés elvét fogadja el.

Hász Sándor nem látja be, hogy a bérbeadás több korlátozással jár, mint a házi kezelés. Legjobb példa a kövezetvám, melyet a hatóság most házilag kezel és sokkal több korlátozással, mint a menynyi az előtt volt. A kik azt hiszik, hogy a házi kezelés behozza a bérbeadás utján nyerhető jövedelmet, meggyőződésüknek oly sulya nincs, mint a milyennel az előttünk fekvő ajánlat bir. A forgalomra a haszonbérbeadásnak semmi befolyáza nincs. Az egészségügyi ellenőrzés is könyebb a bérbeadás mellett. Pártolja a tanács javaslatát.

Arkay Kálmánt Bing inditványa a dijszabályzat felemelése tárgyában a házi kezelés pártolására inditaná. Különben is a szabad kereskedelem hive. Az már tisztán áll, hogy e javadalom 62 ezer forintot megér. Ha lehetséges ez összeget a házi kezelés utján behozni, mindenkinek ezt kellene pártolnia. De ez iránt kételyei vannak. Pártolja a házi kezelés elvét, ha arról van szó, hogy a meglevő szabályrendelet szerint hozassék az be, de a bérbeadásra szavaz, mert e szabályrendelet szerint nagyobb jövedelem nem lesz elérhető. Számadatokkal kimutatni igyekszik, hogy igy alig maradna 25,000 forint. A házi kezelés jövedelmezősége csak akkor volna átlátható, ha már tudnók, menynyire lesz felemelve a dijszabályzat. Kéri Bing inditványára a szavazást, de ha az elfogadtatik, ugy a bérbeadás és házi kezelés közül a jövő közgyülés válaszszon csak, mely már látni fogja, menynyivel lesz emelve a dijszabályzat. Ha pedig az inditvány elvettetik, a bérbeadás sanctionálva van.

Bing Vilmos röviden reflectál azok érveire, kik a házi kezelést ellenezték s inditványa elfogadását ajánlja.

Huszta g névszerinti szavazást kérvén, a vita berekesztetett s a szavazás elrendeltetett és pedig első sorban a tanács javaslatára, melynek elfogadói „igen"-nel, ellenzői „nem"-el szavaztak.

E szavazás a következőkép folyt le.

Igen:	Nem:
Avarffy Ferencz.	Atzél Péter.
Hofbauer Lajos.	Adler Lipót.
Dogaru György.	Arkay Kálmán.
Friedmann Lajos.	Bing Vilmos.
Florescu György.	Bing Ede.
Hász Sándor.	Boros Béni.
Herz Miksa.	Barabás Péter.
Krisztyóry Zsigmond.	Barabás Béla.
Klein Samu.	Don Constantin.
Leitner Ernő.	Domonkos Lajos.
Mosóczy Gábor.	Eckstein György.
Neumann Samu.	Elias Armin.
Neumann Dániel.	Greiner Károly.
Nikolits Péter.	Grünvald Ferencz.
Neumann Ede.	Gyulay István.
Pozsgay Lajos.	Hegedüs László.
Rozsnyai Mátyás.	Heeger Ernő.
Steiner Jakab.	Heinz Gábor.
Steinitzer J.	Hay Jónás.
Schór Albert.	Kondorossy József.
Tarjány Vilmos.	Kunz Elek.
Tóth József.	Keresztes Gyula.
Weidenfeld István.	Lusztig Adolf.
Vizer Peter.	Lukácsy Miklós.
Urbanyi János.	Matyók Pál.
Institórisz Kálmán.	Mittelmann Bódog.
Parecz István.	Millig Mátyás.
Sarlott Domokos.	Müller Károly.
Perger János.	Mittner József.
Urbányi Béla.	Marschall Lajos.
Csiky Károly.	Neumann Károly.
Bund Henrik.	Nagy Kálmán.
Reicher Béla.	Probst Ferencz.
Virágh Lajos.	Prodanovits Döme.
Darányi János.	Pollák Gyula.
Dániel Kálmán.	Pálfy Ede.
Tiszti Lajos.	Pless Mór.
Reicher Károly.	Pekár Károly.
Hadanyák József.	Reicher Ferencz.
Kilényi József.	Szelle József.
Varjassy Lajos.	Szathmáry Miklós.
Laczay József.	Schwarz Simon.
összesen **43**.	Schuszter Illés.
	Treytler Antal.
	Wally György.
	Varjassy József,
	Weisz Dávid.
	Wallfisch Armin.
	Antonovits István.
	összesen **49**.

A beadott 92 szavazat közül 49 szóval 33 ellen elvettetvén a tanács javaslata, az árverés eredménye nem hagyatott jóvá s a házi kezelés behozatala határoztatott el s egyuttal a dijtételek felemelésére egy bizottság küldetett ki.

E bizottság, mely Parecz István tanácsnok elnöklete alatt Bing Vilmos, Arkai Kálmán, Mittelmann Bódog, Varjassy József, Schór Albert és Nagy Kálmán tagokból áll, még holnap d. e. 10 órakor ülésezik s jelentését a holnapi folytatólagos közgyülés elé terjeszti be.

Ezzel az ülés véget ért.

Arad közegészségügye julius hóban.

(Kivonat a főorvosi jelentésből.)

A hőmérő legmagasabb állása C° 33.6 julius 19-én d. u., legalantabb állása C° 12.8 julius 7-én jegyeztetett.

A légsulymérő állása 766.3 mm. legmagasabb és 754.9 mm. legalantabb pont között ingadozott.

Az időjárás általában nyárias, a hó második felében tropicus meleg, többnyire derült és száraz volt, gyakori heves széláramlattal. Kissé esett 8 nap; csepegett kétszer; égi háboru jelentkezett 5 nap. A csapadék magassága 27 mm. Tulnyomólag nyugoti szél uralgott. Rendkivüli tünemény gyanánt feljegyzendő a 10-én reggeli 4 óra 10 perczkor 3 lökéssel érzett földrengés.

A közegészségi állapot a csecsemők közötti sürübb betegülés és halálozás folytán kedvezőtlenül alakult.

A halálozás a városi lakosságból 31 esettel volt nagyobb, mint juniusban, s az ujszülöttek száma a halalozást csak 10 esetben haladta meg.

Tulnyomó számban jelentkeztek a tápcsatorna csorvás-hurutos betegülései. A csecsemők közt, a tartós hőség és szárazság behatása alatt a szokványos heveny gyomorbélhurut igen elterjedt. Ezen betegség, nem különben az időtlen kora-szülött, vagy gyenge életképtelen ujszülöttek nagy száma, okozta gyakori halálozást, mely kedvezőtlen halálozási arányokat idézett elő.

A heveny fertőző betegségek egyes esetekre szoritkoztak. A kanyaró járvány a hó második felében megszünt. A himlő egyszer sem jelentkezett.

A diphteritis 3 kedvező lefolyásu esettel jött elő.

Kórházakban ápolt betegek: Megyei közkórház: maradt 117, szaporodott 143, összes ápolt 260,ebből gyógyult 74, javult 48, elhalt 16, maradt 122. Izraelita kórház: maradt 6, szaporodott 7, összes ápolt 13, ebből gyógyult 7, javult —, elhalt 1, maradt 5. Összesen: maradt 123, szaporodott 150, összes ápolt 273, ebből gyógyult 81, javult 48, elhalt 17, maradt 127.

A kórházakban s a különböző városrészekben elhalt a városi lakosságból 113 egyén; ezek közül 56 fi, 57 nőnemü. Gyógyczélból érkezett, vagy esetleg megbetegült idegenek közül elhalt 15 (14 fi, 1 nő) egyén.

A saját lakásukon elhalt városi lakosokból esik a belvárosra 25, Pernyávára 36; Sarkadra 21, Ujtelepre 3, Marostájra 1; Gájra 13, Ségára 4, Polturára 1, tanyákra 3.

Nevezetesebb halálokok: veleszül. gyengeség és alkati hiba 20, rángás 4, tüdőgümőkór, aszkór 29, tüdőlob 5, agybaj 3, szivbaj 2, torokgyik 1, kanyaró 1, bélhurut 33, ráksenyv 6, seorbut 1, végelgyengülés 5 stb.

Baleset 2. Halva született 3. Öngyilkosság 2.

Az összes elhaltak közül orvosoltatott 103.

A halálozás évi aránya ebben a hóban 1000 : 34·9.

Korra nézve elhunyt a városi lakosságból 1 évig 68; 2—5 évig 6; 6—10 évig 2; 11—20 évig 4; 21—30 évig 4; 31—40 évig 3; 41—50 évig 11; 51—60 évig 3; 61—70 évig 8; 71—80 évig 3; 80 év felett 1.

Elve született az anyakönyvi kivonatok szerint 123 (26-tal több mint juniusban), ezek közül 62 fi, 61 nőnemü; törvénytelen 17; ikerszülött 2 pár.

A születések évi arány ebben a hóban 1000 : 38.0.

Házasult 23 pár.

Orvosrendőri hullaszemle tartatott 5 esetben. Orvosrendőrileg vizsgáltatott 205 letartóztatott egyén. Halálos baleset (vizbefulás) ért 2 egyént. Öngyilkossag elöjött kettő.

A dajkáltak létszáma volt a hó végén 191.

A hasznos házi állatok közül 4 ló takonykórba esett és elpusztittatott. Egy bika lépfenében elhullot. Egy ló rüh ellen gyógyittatott. — Más ragályos-járványos természetü kór a város területén nem tapasztaltatott.

Fegyverneky jól számitott. A város csakugyan két táborra oszlott. Azok, a kik Dengelegivel közelebbi összeköttetésben állottak, nehogy a visszavonulás által bizonyos megjegyzéseknek tegyék ki magukat s ne látszassanak emberismerőknek, továbbra is Dengelegi mellett tartottak és minden látható tüntetéssel elbalmozták uton-utfélen, a kiket pedig Dengelegi eddig mellőzött, vagy pedig, a kik különben is hajlandók voltak a Fegyverneky lapjának igazat adni, — mozgalmat sürgettek ellene a társaságban, melyet megsértve láttak most a jelenléte által. Igy ért meg az elhatározás több iskola részéről, hogy a Dengelegi-jutalmakat visszaküldték, a casinóban pedig a kigolyózásról beszéltek.

Az utóbbi táborban lévők aztán nem késtek kifejezést adni annak sem, hogy egy ilyen ember, ez az idegen, semminek nem köszönheti eddigi nyugalmas szereplését a felszinen, mint annak a kisvárosias szokásnak, hogy ha „idegen" vetődik a városba, annak megnyilik mindjárt minden ajtó és tenyerén hordja a társaság. A köztük felnőtt és továbbra is ott élő emberek minden apróbb gyengeségét ismerik, sőt kutatják, de egy „idegen"-t ugy vesznek, a hogy van, s csak abból itélik meg a mit éppen szemük láttára tesz, hogy legtöbb esetben elvakitson mindenkit, s ne engedjen időt arra, hogy eddigi életmódja után kutassanak.

Ezer és ezer alakban támadt aztán a gáncs és kifogás Dengelegi ellen, érintve származását, vagyonát, életmódját. Az bizonyos, hogy egyik tekintetben sem az ő javára döntöttek.

De a legnagyobb zavarban a két Nusi volt, főleg pedig az öreg. Neki nem volt elég, hogy benső barátságban állott Dengelegivel, de még ehhez fia az Adél kérője volt, és ő maga, mint az ügyvédi kamara elnöke, a legkinosabb helyzetbe jutott. Mit tegyen, de mit tanácsoljon a megtámadott barátnak?

Fegyvernekyhez azonban özönével érkeztek a gratuláló levelek, melyekben őt kivétel nélkül, mint rettenthetlen hirlapirót és foglalkozásának magaslatán álló embert magasztalták. Intették a további bátor küzdelemre, figyelmeztetve, hogy Dengeleginek nagy hatalma van és csak is kitartó merészséggel lehet felette győzni. Fegyvernekyre e levelek egyike sem tett különös hatást. Arról meg volt győződve, hogy a becsületes és nyilt természetü emberek vele fognak tartani. A többiektől nem várt semmit, nem törődött velük. Egyiknek sem volt lekötelezve, mig ellenben ő nagyon sokkal tett olyan szivességet, melyet egy tisztességes hirlapiróval szemben megfizetni nem lehetett, csakis megköszönni.

Kényes helyzete daczára is Fegyverneki igen mulattatónak találta azokat a leveleket, melyek női irással érkeztek hozzá. A finom rózsás körmöcskék betüi vagy szurtak, vagy nevettettek. Legtöbbje „lovagiatlan"-nak nevezte a szerkesztőt, hogy egy olyan embert támadott meg, kinek hugát állitólag szereti. Némelyik czélzást tett arra, hogy a támadás, ugy látszik, csak azért történt, hogy Dengelegit — a ki nem hajlandó Adélt Fegyverneky után adni, — utból eltegye és igy könnyebben jusson a szép leányhoz és a nem éppen csunya — vagyonhoz. Egyik levél egész komolyan revolverezéssel vádolta Fegyvernekyt s e szerint az egész puffantás azért jött Dengelegi ellen, hogy ez megijedve az oknélküli botránytól, az Adél kezével hallgattassa el Fegyvernekyt . . .

Komolyan egyik levél sem bántotta a fiatal szerkesztőt s érezve tettének önzetlen voltát, nyugodtan fogadta az apró tüszurásokat. Csak egy levél, egy hatotta meg lelke mélyében s csaknem könyekre inditotta. Rövid volt, egy pár szó az egész, de rendkivül sokat mondott és drága volt minden betüje. A boritékon hideg, semmit mondóan a Fegyverneky neve. Belül minden czimezés nélkül a következő szavak állottak: „Még most is szeretem. Hát ön? Adél."

Vannak valóban ilyen nők a világon, kik igy tudnak és van hatalom a földön, mely embernek nagyobb elégtételt tudna adni, mint ez a nehány szó Fegyvernekynek?

Oh, támadhatott most ellene mindenki, mert a legkétségesebb helyzetben is csak azokat a bátoritó, megható szavakat vélte látni és hallani. „Még most is szeretem."

De azért nyugodt, figyelmes maradt. Erezte, hogy ez a harcz nagyon komoly, és gyerekes felhevülés, vagy a hiu szereplésnek csak egy meggondolatlan lépése könnyen ellene fordithat mindent. Midőn Károly a maga és a Margit nevében délelőtt felkereste, hogy az első lépést, mely megmentésükre irányult, megköszönje, bár jól estek szavai, mégis óvatosságra inté őt Dengelegivel szemben s kérte, hogy a legnagyobb titoktartást kövesse, a mire csak képes. Egy ujabb támadás megtételét pedig visszautasitotta, mert szerinte, be kell várni, most a törvényes intézkedések végét.

— Bizzék bennem uram, — mondá, midőn végre megnyugtatta Károlyt, — és midőn Margitjának kezet csókol, mondja meg neki, hogy én is nagyon sokat szenvedek azért, a miért most önök mellé álltam. Bizzanak bennem!

Dengelegi is e szavakat mondá a két Nusinak, midőn a fiatal jelenlétében az öreget felkereste és bemutatta a kifogásolt diplomát. Az öreg Bontó az okiratot teljesen épnek és tisztának találta, s nem győzött felhaborodásának elég kemény szavakban kifejezést adni.

— Hiszen igy kétségtelen, hogy a törvényszék téged fel fog menteni!

— Magam is azt hiszem válaszolta Dengelegi meghatottan, — de lásd barátom, a világ addig a nevemet és becsületemet rongyokra hurczolja.

— Igazad van! Előre is kell valamit tenni!

— Mit gondolsz, — kérdé kutatólag vizsgálva az öreget Dengelegi, — nem volna jó egy nyilatkozat a másik lapban?

— Hogyan?

— Ugy, hogy állásom nem engedi, hogy czéltalan polemiát kezdjek, de addig is, a mig a törvényszék itél, jelentem, hogy a sajtópert meginditottam Fegyverneky ellen.

— Nagyon helyes! — mondá élénken az öreg Nusi és talán jó lesz, ha most sürgönyzök a m—lyi ügyvédvizsgáló bizottsághoz, hogy sürgönyileg igazolja a diplomád valódiságát és ezt is betesszük a holnap reggeli nyilatkozathoz!

Dengelegi egy pillanatig gondolkozott, majd hirtelen felkelt helyéből szárazon csak anynyit szólott:

— Jó! Köszönöm!

Ezzel elvált tőlük és gyorsan a távirdához hajtatott kocsiján. Ott egy szamokkal irt titkos jegyü sürgönyt adott fel ugyanoda, a hova az öreg Nusi sürgönyzött, gömbölyü betüivel egy félórával később.

Másnap reggel a Dengelegi által támogatott lapban megjelent a nyilatkozat, hogy Fegyverneky megkapta a sajtópert, az ujdonsági rovatban pedig egy Fegyverneky ellen intézett czikk vette védelmébe Dengelegit, melynek az utolsó sorait a hatás kedvéért az a sürgöny képezte, mit Bontó Nusi, mint a kamara elnöke kapott az ügyvédvizsgáló bizottságtól, hogy a Dengelegi Dezső fejérvölgyi ügyvéd diplomája — „hiteles".

Ugyan azon nap este, egyik szállodában egy fiatal, urias külsejü férfi, igy jegyezte be a nevét a vendégkönyvbe: Dersei birtokos, Dorosról.

Még a rendőrség előtt sem mutatta be magát.

(Folyt. köv.)

VIDÉK.

— A battonyai lelkész választás. —

B.-Sámson, aug. 9.

„Lelkészválasztási izgalmak Battonyán" czim alatt jelent meg az „Aradi Közlöny" julius 24-diki számában egy czikk, mely az üresedésben levő lelkészi állomásra megejtett kijelöléssel foglalkozik, azt roszalja, elhibázottnak mondja, sőt az egyházmegyét fenyegeti azzal, hogy hasztalan tette meg a kijelölést, mert a kijelöltek közül nem választ az egyház, azért, mivel az ő jelöltjét Pólya Ferencz tanárt kihagyták a jelölésből.

Nem azért, mintha szüksége volna a kijelölő bizottságnak a védelemre, mert az nem ijed meg a battonyai krónikás fenyegetésétől s tudni fogja mit kell tennie, ha nem fog választani az egyház a jelöltek közül; hanem csupán azért tartottam szükségesnek ama nagyhangu czikkre nehány szót vesztegetni, mert megvagyok arról győződve, hogy az nem az egész egyház véleménye, sőt az értelmesebbek többségéé sem, hanem egy kis töredéké csak, mely szeretne a zavarosban halászni, akaratát a többségé gyanánt feltüntetni, melynek eleme a zavargás, a békétlenség feltámasztása, mely párt, ugy látszik, az 1876-ik év óta sem szünt meg létezni.

Nincs igazsága a battonyai krónikásnak, ha zugolódik a kijelölés ellen, mert az a törvény értelmében hajtatott végre, s abban az egyház is részt vett küldöttei által, s ha részt vett, tartozik abba belenyugodni. Higyje el a b. krónikás, hogy vannak a kijelöltek közt oly egyének, kik közül örömmel választhat s az befogja tisztét ugy tölteni, mint a kijelölésből kihagyott tanár ur, kinek érdeméből én levonni semmit sem kivánok. A kijelölő bizottság ismeri a battonyai egyház viszonyait, igényeit, melyeket szemei előtt tartott az egyének kijelölésénél, s már e szempontból is nyugodtan bele mehet a választásba. De a battonyai krónikásnak hires emberek kellenek, mert az ő egyháza szép és nagy egyházközség! Ez igaz, ha rá fogjuk. Azért, hogy csinos templommal bir, még nem lehet sem szépnek, sem nagynak nevezni, ahhoz más is kell. Ezerekre menő népesség, diszes egyházi épületek, melyek pedig mind hiányzanak Battonyán, mert a lélekszám csak 502, tanitó, és lelkész lakása egy közönséges zsellér-háznál semmivel se külömb, különösen a lelkészlak egyátalában nem hires és nagy szónokoknak való, a legkisebb egyháznak is különb lelkészlaka van; kár hát világgá bocsátani a mi nem igaz, s a valóságnak meg nem felel. A b. krónikás szerint az is a szépséget és a nagyságot jelezi, hogy iskolázatlan paraszt ember viseli a főgondnoki tisztet, az egyház keblében élő több erre méltóbb intelligens egyén mellett.

De háládatlanságnak jelét is adja az egyház, midőn a kijelölés ellen agitál és zugolódik s épen ezt az okból is állitom, mivel a megjelent czikk tartalmát nem osztja az egész gyülekezet, hanem csak egy töredék. Megmondom, mi ez a hálátlanság. Emlékezzék csak vissza a b. krónitás pártja a legközelebbi nagybecskereki egyházmegyei gyülésre, melyen olyan jót közlött az egyházzal a gyülés. Abban a kijelölő bizottság tagjai főképen, daczára az igazság, és méltányosság szabályaival homlok egyenest ellenkező voltának mégis, csak, hogy az egyh. szabaduljon az adósság terheitől, a lelkészi hivatalt illető földbirtokból mindjárt a község alatt elterülő 13 hold legjobb minőségü földet elvonta 10 évig, hogy azt az egyház használja. Bizony ama fenhéjázó czikket olvasva, kimerem mondani, hogy nem érdemelte meg az egyház e jótéteményt, e pártfogást. — A mely egyház ily jótéteményben részesül egyházmegyéje részéről, nem illik, nem szabad annak felsőbb hatósága törvényes eljárása ellen izgatni, azt önzőnek, helytelennek declarálni. Egy olyan nagy és szép (?) ref. e. községtől ilyet nem várnánk.

Nem az egész gyülekezet nézete lévén tehát az, mit a b. krónikás bir, hanem csupán egy ottani intelligens egyén által sugalmazott s vezetett töredéké, nem marad egyéb hátra, mint a józan, s a törvényes rendhez ragaszkodó többséget arra kérni, álljon a dolgok élére, s ne tovább hangoztatásával hallgattassa el a b. krónikással együtt tartókat, mig késő nem lesz.

Győződjenek meg arról, hogy ha a választás megejtetik, s ha 13 szavazat — ennyi pedig bizonyosan lesz, — esik és a kijelöltek valamelyikére, mint legtöbb, — meg fog erősittetni. Nem kell feledni, hogy a törvényes rend előbb való s fontosabb, mint néhányak önző kivánsága.

Figyelmező.

KÜLFÖLD.

A luxemburgi trónkérdés. A luxemburgi kérdésről eszmecsere folyt a hatalmak közt abból az alkalomból, hogy a hollandiai király beteges lévén, kilátás van arra, hogy a luxemburgi trón üresedésbe jön. A hatalmak megegyeztek abban, hogy III. Vilmos király halála után Nassaui Adolf herczeg fog kikiáltatni luxemburgi nagyherczeggé. A nassaui herczeg trónöröklési jogát megtámadhatatlannak tekintik. Miután Vilmos király a Nassau-család ottói ágának utolsó sarja, a női trónöröklés pedig Luxemburgban ki van zárva, a Nassau-család vallrami ága lép a trónra. A nagyherczegséget semlegesiteni fogják. Azt hiszik, hogy a kérdés nyugodtan fog megoldatni, ha azonban külbefolyások érvényesülnének, akkor a nassau herczeg a középeurópai hatalmak támogatására számithatna.

Az egyptomi-ügy. Az egyptomi kérdésről ismét több fontos okmányt tett közzé az angol kormány, nevezetesen több ujabb okmányt a Drummond Wolff küldetéséről. A füzet magában foglalja többek közt a konstantinápolyi franczia nagykövetnek julius 19-éről kelt és a sultánhoz intézett levelét, melyben a nagykövet kijelenti, hogy Franczia ország a conventió aláirása esetén figyelmét saját érdekeire fogja forditani, melyek a középtengeri egyensuly megzavarása által sérelmet szenvednek. — Ha a ratificálás meg nem történik, akkor Franczia ország a sultánnak minden a conventió el nem fogadásából eredő eshetőséggel szemben oltalmát és támogatását fogja nyujtani.

Salisbury kormányelnök erre White nagykövethez intézett julius 17-éről keltezett táviratában kijelenti, hogy az angol megszállás mindaddig meghosszabbitandó, mig az angol kormány meg nem győződik, hogy az egyiptomi kormány elég erős arra, hogy az országot külés belveszélyek ellen megóvja. Az occupátió meghosszabbitásáért e szerint a felelősség a török kormányt terheli.

LEGUJABB POSTA.

— **Merénylet a bolgár fejedelem ellen.** Egy bécsi lap, mely keresve-keresi a feltünést, a következőket sürgönyözteti magának Rustcsukból: A parton várakozó néptömeg nagy örömére a három regens épp most érkezett meg s fogadtatott nagy ujjongással. Stambulov láthatólag igen izgatott volt. Az „Alexander" fedélzetén tőle elbucsuzo ismerősöknek kijelentette, hogy a regensek elkésett megérkezése egy váratlan esemény következményének tulajdonitandó. A yacht a „Sumen Marisa" hangjai mellett indult a regensekkel és a katonai zenekarral a vizen felfelé.

Viddinből kedden 9 órakor reggel Rustcsukba a regensséghez az a jelentés érkezett, hogy bulgár emigránsok a tulparton merényletet terveztek Coburg Ferdinand herczeg ellen. Ebből magyarázható meg a regensek öt órai késedelemmel történt elutazása.

A felfedezett összeesküvés kettős módon volt végrehajtandó: Turn-Severinben szárazon a herczeg hajóraszállásakor mint bombamerénylet és ha ez nem sikerülne, mint torpedó-merénylet a Dunán. Ferdinánd herczeg állitólag ezért változtatta meg utvonalát.

— **Magyarország és a hármas szövetség.** A bécsi és berlini sajtóban Coburg herczeget illetőleg észlelhető fordulatot az orosz sajtó egy része összeköttetésbe hozza Crispi miniszterelnökké való kineveztetésével, mely egyértelmü Olaszország kilépésével a három állam szövetségéből. (?)

TÁVIRATOK.

— Coburg fejedelem utban Bulgáriába. —

Budapest, aug. 10. (Az »Aradi Közlöny« eredeti távirata.) **Coburg** fejedelem ma délután fél kettőkor expressvonaton **ide érkezett és azonnal tovább utazott Bulgáriába.**

— A bolgár fejedelem utja. —

Orsova, augustus 10. (Az »Aradi Közlöny« eredeti távirata.) Nacsevics külügyminiszter Coburg kiséretében ide érkezett, bevárandók a fejedelem ide érkezését, ki a Duna gőzhajózási társaság egy kibérelt gőzösére szállt, mely valamennyi bulgáriai kikötőben ki fog kötni.

— Coburg fejedelem elutazása és a hatalmak. —

Constantinápoly, augusztus 10. (Az »Aradi Közlöny« eredeti távirata.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint a porta a bolgárországi helyzetben történt változásoknál fogva, elállott attól a szándékától, hogy a hatalmakhoz köriratott intézzen. Diplomatiai körök hiszik, hogy Coburgot egy hatalom sem fogja fejedelemként elismerni mindaddig, még a porta a választást jóvá nem hagyja. Ugyan e körökben megvannak győződve arról, hogy **Oroszország csak egyszerü tiltakozásra fog szoritkozni.**

NAPTÁR.

Augusztus 11. Csütörtök. Róm. cath. naptár: Zsuzsánna vt. Prot. naptár: Zsuzsánna. Arm. Görög orosz naptár (julius 30.) Sziláz, Szilván, Nap kél 4 óra 50 perczkor. Nap nyugszik 7 óra 19 perczkor.

Egy levél viszontagságai.

(Vigjáték egy felvonásban.)

Személyek:

Egy fiatal asszony.
Egy másik fiatal asszony.
Egy apa.
Egy anya.
És egy férj sem.
Csak egy udvarló.
Hordár, szobaleány stb. stb.

I. JELENET.

(*Hosszu udvar; a hordár izgatottan jár fel s alá. Kevés vártatva előkerül a szöke* t. i. *a szobaleány.*)

Hordár: Czi . . . czicz!

Szobaleány: (*neszel*) Ki az? — Ah egy hordár, es rózsaszinü levél a kezében. Ez csak nekem szólhat.

Hordár: Nem egészen, de jöjjön közelébb.

Szobaleány: Kit keres?

Hordár: Mondja csak lelkem, hány asszony lakik ebben a házban?

Szobaleány: Mi gondja erre magának?

Hordár: Hát azt mondja meg legalább, van-e fiatal közötte?

Szobaleány: Akad.

Hordár: Nézze lelkem, itt van egy levél. Az van vele, hogy csak a fiatal asszony kezébe kerülhet. Rajta a neve is. De ugy vigyazzon reá, mint a lelkiismeretére. En addig itt várom a kapu aljában. A ki küldi, nem lesz hálátlan.

Szobaleány: Nem bánom, no. (*El.*)

II. JELENET.

(*Az anya beföttes üregeket rak az élés kamara állványaira. Körötte három kis gyermek dudol.*)

Szobaleány: Nagysága kérem itt egy levél, hordár hozta, de tessék a fiatal asszonynak adni, mert csak annak szól.

Az anya: (*meghökkenve.*)Egy levél a leányomnak és hordár hozta?

No ez csakugyan szép. (*Izgatottan letépi a boritékot s elsápadva olvassa a levelet, miközben egy beföttes üveg csörömpölve hull alá.*) Légyott, valóságos légyott! A levél alá semmi sincs irva; ez hallatlan; mit kell megérnie az embernek, és nincs itthon a férje, hogy-e rettenetes perczben segitségemre lehetne! De hisz elég vagyok magam is és érzem, hogy irtózatos leszek. (*Sietve megy a gyermekek által követve a fiatal asszony szobájába.*)

III. JELENET.

(*Csinosan berendezett szoba. Egy fiatal asszony fésülködik. A napsugár kaczéran besüt az ablakon és mi sem sejteti, hogy égi háboru készül.*)

Az anya: (*Dult vonásokkal siet a szobába s megáll a fiatal asszony előtt*) Aszszony!

Fiatal aszszony: Parancsolsz, édes anya?

Anya: Lelkedre mond, hova készülsz!

Fiatal aszszony: A spajzba!

Anya: Az nem lehet!

Fiatal asszony: Talán még nincs kész a kajszin?

Anya: (*Ingerülten.*) Ne beszélj most nekem kajszinről! Ide nézz. (*Letessi a levelet a fésülö asztalkára, minek folytán négy hajtü a négy világtáj felé repül.*)

Fiatal asszony: Mi ez? Egy levél, kinek szól?

Anya: Olvasd, a te dolgod!

Fiatal asszony: (*Elolvassa a levelet.*) Ez nem szólhat nekem, de hogy jutott ide?

Anya: Igazold magad! Egy hordár hozta.

Fiatal asszony: De az Isten szerelméért, hát hogy és minek igazoljam magam? Csak nem képzeled . . .

Anya: En mindent képzelek!

IV. JELENET.

(*Az apa megérkezik: kedélyes pipaszó mellett vizsgálja a helyzetet.*)

Anya: Légy tanuja egy szörnyü felfedezésnek!

Apa: Mi az? (*Ő is elolvassa a levelet.*) Ki hozta?

Anya: Egy hordár.

Apa: Jöjjön elő!

Hordár: (*Előkerül.*) Kérem alásan?

Apa: Kinek hozta a levelet?

Hordár: Hát a fiatal asszonynak!

Apa: Melyik fiatal asszonynak.

Hordár: Hisz ott van a boritékon.

Apa, anya, Fiatal asszony. (*Egyszerre.*) Hát hol a boritek?

(*A szobaleány előhozza a boritékot általános izgatottság.*)

Apa: (*Hangosan felkacsag.*) No ti ugyan megjártátok!

Anya: Hogyan?

Apa: Szépen elrontottátok két szív találkozását!

Anya: Hát még azt kellett volna, hogy megengedjük?

Apa: Hisz ez a levél névre szól?

Anya: Még a nevet is ki merte irni a szemtelen?

Apa: Ime itt van. Tegzes Mária asszonynak.

Anya: A szomszéd udvarból!

Apa: Hát persze, és ez a barom eltéveszti a házat! (*A hordárhoz, átadva a boritékba tett levelet*) A szomszéd házba tartozik! (*Hordár el.*)

V. JELENET.

(*Egy másik ház, a hordár nagyon hamar megtalálja a másik fiatal asszonyt s átadja a levelet.*)

Fiatal asszony: (*Rémülve veszi észre, hogy a levél fel van bontva.*) Ki bontotta fel ezt a levelet!

Hordár: (*Ijedten.*) Igy adták.

Fiatal asszony: Az nem lehet! Hazudik!

Hordár: Kérem előbb a másik házban próbáltam szerencsét.

Fiatal asszony: (*Elájul.*) Oh, a nyomorult! Hát ó házalni jár! Megvetem. Nem megyek! (*Széttépi a levelet.*) Mondja meg, hogy megvetem! (*Hordár el.*)

VI. JELENET.

(*Egy kis pad a ligetben. Az udvarló kezében az órával izgatottan vár.*)

Hordár: (*jö*) Alásszolgája!

Udvarló: Mért jött vissza?

Hordár: A pénzemért.

Udvarló: Mit mondtak?

Hordár: Kidobtak mind a két helyen.

Udvarló: Két helyen, hát mit keresett maga két helyen?

Hordár: A fiatal asszonyt!

Udvarló: Barom!

Hordár: Azt mondták ők is!

Udvarló: De hisz neki tudnia kellett, hogy kitől jött a levél!

Hordár: Az egyik azt mondta, hogy egy szemtelen ember irta, a másik meg, hogy egy házaló.

Udvarló: (*Kezével haját tépi s örjöngve hallgatja végig a hordár töredelmes vallomását.*) Végem van! Compromittáltam magam is, meg Máriát is! Elmegyek. Rögtön távozom! (*Az udvarló a vasuthoz megy és a nyugalom de e vigjáték befejezése kedvéért is elutazik.*

*

Morál: Légyotthoz nemcsak egy udvarló és egy asszony kell, de egy — ügyes hordár is. *Aradi Szaladó!*

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Arad város közgyülése** a tegnapi napon vette kezdetét. A tegnapi ülésen egyedul a polgári leányiskola felállitására s a pálinkamérési regale házi kezelésére vonatkozó határozatok voltak jelentekenyebbek. A közgyülés ma folytatódik s élénk érdeklődés mutatkozik különösen az árvaház ügye iránt.

— **Phylloxera Aradon.** A phyloxera terjedésének meggátlása czéljából kiküldött aradi kerületi phylloxerabiztosok munkálataikat befejezték. Mint értesülünk csupán a belvárosi kerületben észleltetett a phylloxera jelenléte, hol Záray Ödön phylloxerabiztos a Dobiaschy-féle azt kertben határozottan constatálta. Nagyon helyes volna e kertet s az egész környéket radicalis vizsgálat alá venni, anynyival is inkább, miután e helyen már régebben is észleltetett a phylloxera és ennek következtében több szöllő ki is irtatott. Szükséges e vizsgálat a veszélyeztetett szomszédos szöllőtelkek megmentése érdekében.

— **A pálinkamérési regale** házilagos kezelését határozta el tegnap Arad véros törvényhatósága. Egyuttal Parecz István tanácsnok elnöklete alatt egy bizottságot küldött ki a dijtételek felemelése czéljából. E bizotság ma délelőtt 10 órakor tart ülést.

— **Maly István**, temesvári kir. törvényszék elnöke pár napot Aradon töltött ismerősei és barátai körében s tegnap elutazott Aradról.

— **Születés és halálozás.** Aradon mult hét folyamán született 19 gyermek — évi arány 25 : 4 — és pedig 10 fi 9 nő, meghalt 23 ember — évi arany 31 ; 0 — és pedig 8 fi és 15 nő. A halottak közül 10 még nem haladta meg az egy évet.

— **Az iparos-egyesület ünnepélye.** Az aradi iparos-egyesület tegnapelőtt delután tartott ülésén megalakittatotta a szeptember 4-én rendezendő házfelavatási ünnepély rendezőbizottságát és megállapitotta az ünnepély programmját is. Delben diszebéd lesz. Este tánczvigalom a városligeti nagytermében. A meghivók az ünnepélyre a napokban fognak szétküldetni. Az ünnepi diszebédet ifj. Kristyóry János elnök fogja tartani. Az iparos egyesület a kiváló ünnepélyére előre is felhivjuk a közönség figyelmét.

— **Kéjutazás keletre.** Az államvasutak városi menetjegyirodája részéről a következők közlésére kérettünk fel: A keleti kéjutazás hajója a „Cattaró“ egyik lap téves hirlelése folytán olyan sürü tudakozódások tárgya a kéjutazást rendező magyar államvasutak városi menetjegy irodájában, hogy szükségesnek latszik megemliteni, hogy az a „Cattaró“ gőzös, melyen szeptember 10-én fogja a magyar társaság a keleti kéjutazást megtenni, — Cairóba, Jeruzsalembe, Konstantinápolyba, Athénbe stb. egyike a legnagyobb személyszállító hajóknak. El van látva minden lehető kényelemmel, s van saját fürdőháza is. A gőzös 600 személy szállitására van berendezve, s minthogy a keleti körutra csak 120 utazó vételik fel, elképzelhető, hogy nemcsak bőven lesz helye mindenkinek, de akkora járműnél s az Adriai tengeren a csöndes, nyugodt időjárásu september hónapban a tengeri betegség is ki van zárva. De ép az utazók korlátolt számánál fogva szükséges, hogy a résztvevők minél előbb jelentkezzenek, minthogy augustus 20-án tul, s a 120 számon felül senki többé felvételetni nem fog. — A gőzösön kitünő konyha lesz, mely a legfinyásabb igényeknek is megfelel. — Meg kell emlitenünk hogy a társaságot Budapestnek egyik általánosan ismert kiváló nevü orvosa is kiséri, a ki, mint a társaság hivatalos orvosa fog gondoskodni az utazók egészségügyéről. Az utazás ára minden képzelhető ellátást beleértve I. oszt. 450 frt. II. osz. 360 frt. III. oszt. 260 frt. Jelentkezhetni a magyar államvasutak vasuti menetjegyirodajában Aradon, főtér 3-ik szám.

— **A vizsgálat vége.** Az aradi magy. kir. vámhivatnál egy pár hó előtt megindított vizsgálat teljesen befejeztetett és a közszeretetben álló derék Vizy István főszámvevő és Zboray Antal sómázsa tisztnek teljes elismerés és felmentvény adatott. Ellenben az ellienőr állásától elmozdittatott.

— **Arad városa Bonnaz püspökhöz.** Arad város törvényhatósága tegnapi közgyülésén egynangulag elhatározta, hogy Bonnaz Sándor püspököt e hóban ünneplendő 50 éves áldozári jubileuma alkalmából feliratilag üdvözölni fogja.

— **Lőpor letétben.** A napokban a vasuton Bécsből Aradra egy láda lőpor érkezett, mely Nyiracsádra volt czimezve. Az állomási főnökség észrevette a tévedést, de egyuttal a tovább szállitást megtagadta, minthogy Nyiracsád felé nem ez uton kellett volna a lőport szállitani. Ennek kövekeztében a rendőrség a lőport egy biztos helyre tétette le s egyuttal erről a feladót is értesitette.

— **Felülvizsgálat.** A magy. kir. államjószág igazgatóság által a mikalakai, mondorlaki és paulisi kincstári koresmaépületek javitási munkálatait felülvizsgáltatta és azok teljesen megfelelőnek találtattak.

— **Bünügyi tárgyalás.** Az aradi kir. törvényszék bünügyi osztálya ma délelőtt 9 órakor — mint emlitettük — végtárgyalást tart a cs.-simándi betöréses bünügyben, melyben 32 tanu van megidézve.

— **Szerencsétlen lórugás.** Laza Togyer nadabi lakos udvarán, mint levelezőnk irja, f. hó 9-én nyomtatással foglalkoztak. Fiához a szomszédból Lingurár Tódor czigány, 7 éves Petru fia átment s a gyermekek játszással töltötték idejüket s pajkosságból a szabadon levő fél éves csikóval inculkedtek. Ez oly szerencsétlenül rugta meg a czigány fiut, hogy homlokcsontja beszakadt s agyvelejekibugyogyant. Handl József körorvos a helyszinén megjelenvén, a gyermek gyogykezelésére a kellő utasitást elrendelte, azonban a fiu megmaradásához igen kevés remény van. Más verzió szerint nem a csikó, hanem a nyomtató lovak rugták volna meg a fiut. Hogy mi a való, azt a vizsgálat deritendi ki, de minden esetre mulasztás terheli mindkét részről a szülőket.

— **Tánczvigalom Kisjenőn.** A kisjenő-erdőhegyi casino f. hó 20-án saját helyiségében zartkörü Istvánnapi tánczestélyt rendez. Belépti dij személyenként 1 frt, családjegy 2 frt. Ugyancsak f. hó 15-én Székudvaron is lesz tánczvigalom Telecsán Pál vendéglős udvari helyiségében. Belépti dij személyenkint 60 kr.

— **Egy érdekes fogadás.** A napokban egy fiatal emberekből álló társaság azon vitatkozott, hogy kocsin sokkal korábban érkezik meg az ember Aradról Világosra, mint vasuton. A komoly vitatkozásnak a vége fogadás lett, és pedig tiz üveg pezsgőbe. A fogadás vasárnap dőlt el. Az aradi indóházból reggeli 6 óra 38 perekor kirobogó vonattal egyszerre indult el a radnai utcza sarkáról három kocsi. Az első kocsiban ült a két fél, kik között a fogadás történt. A második és harmadik kocsiba a tanuk a 10 üveg pezsgővel, kik előtt a fogadás történt. A menet imposans képet nyujtott, a mennyiben diszes uri tagokból állott és a kocsik fel voltak lobogózva. Utközben egyetlen egy helyen tartottak egy kis pihenőt az uj-panáti csárda előtt, hol a lovakat megitatták. Itt körülbelül 10 perczet időzött a társaság és ismét utra keltek és Világosra, hova az indóházhoz pont 8 órakor érkeztek meg, — A vonatra még körülbelől 12 perczet kellett várni és midőn az berobogott márapezsgős palaczkok durrogása fogadta.

— **Pick Sámuel** aradi hegedü-virtuoz 9 éves tanitványával Tótis Elzával tegnap előtt haza érkezett. A kis leány pár hét előtt Giesshübelben játékával oly nagy hatást keltett, hogy a budapesti lapok is elismeréssel nyilatkoztak arról.

— **Uj német lap Aradon.** „Arader Zeitung“ czim alatt augusztus 15-étől kezdve Dimitrovics E. M. nevü temesvári „hirlapiró“ Aradon szerencsét próbál egy német napi lappal. A lap kiadását Muskát Miksa aradi nyomdász vállalta magára. A megindulandó „Arader Zeitung“ közgazdasági-, kereskedelmi- és ipar-ügyekkel fog foglalkozni, — mint előfizetési felhivásából olvassuk. — Az uj német lapnak részünkről nem jósolhatunk jövőt, egy olyan városban, mint Arad, hol három magyar és egy német napilap jelenik meg. A boldog reményekben ringatózó kiadó és szerkesztő jobb lenne, ha azt a tőkét, melyet az uj lapba belepusztitni akarnak, hasznosabb és jövedelmezőbb vállalatban fektetnék. Aradon már lejárta magát az az idő, hogy két német lap is megélhessen, különösen az a mely még nem is politizál. Dimitrovics E. M. ur különben Temesvárt már több odavaló német lap halotti torén vett részt. Ugy látszik, hogy neki megszokott ambitiója, hogy rövid életü lapokkal bibelődjék. A mi jó érzékre mutat. Csak előre!

— **Felülfizetések nyugtázása.** Az „Aradi Közlöny f. hó 6-ki számában közzetett nyilvános számadás kiegészitéséül az első aradi önkéntes polgári tüzoltókar működő tagjai által f. é. julius hó 24-én tartott nyári tánczvigalmon befolyt felülfizetéseket részletesen is a következőkben van szerencsénk nyugtázni, és pedig: Széchenyi gőzmalom 3 frt. Stanescu Imre Vazul 2 frt 20 Ternajgó Caesar 2 frt, Lendvai Sándor Sonnenfeld József, Reicher Ferencz, Rajkay J.-né, Barabás Péter, Rózsa László, Gömöry Gyula, Kornay Károly, Bing Vilmos, Walder S. és fia, Krausz Károly, Gutsjahr Mihály, Weincz Pál, Erdélyi Imre, Vanicsek Mátyás, Horváth József és Kopcsányi József 1—1 frt. Kopcsányi 70 kr, Stoian György 60 kr, Hincs Péter, Fejér Gyula, Marx Ernő, Künz Jozefa, Hoffenbradt József, dr. Barabás Béla, Havlicsek Ferencz, Lajos Sándor, Bozsik Lajos, Blázsics Ferencz, és Lipován Péterné 50—50 kr., id. Barabás Péter 40 kr., Seres Sándor és Fricz József 40—30 kr., Ortutay Magdolna, Wagner Rezső, Hunyady Mátyás és Ember Lajos 30—30 kr. Egenhoffer Antal, Tessényi Zsigmond, Budai József Terbai János, Skriba Antal, Rothmüller Ferencz, N. N., Politzer Ignácz, Racz Sándor, Kecsedi András, Balcsó Antal, Tukács Tamás, Rusz Lajos, Riedermacher József, Stanulovics Lázár, Teschner József, id. Kászonyi János, Bodnár János, Illés Lajos, Bogdán György, Szinai Károly, Vuculeseu Titus, Sztanity Mátyás és Olvashatlan nevü 20—20 kr, összesen 38 frt 29 krajczár. Arad, 1887. augusztus 7. A rendezőség.

— **Középkereskedelmi iskola Lippán.** A vallás és közoktatásügyi miniszterium Marx Antal kir. tanácsos, temesmegyei tanfelügyelő intézett legutóbbi leiratában Lippa község azon ajánlatát, hogy az ottani állami polgári iskolával egybekapcsolva középkereskedelmi iskola felállittassék, elfogadta s az már az 1887/8. tanév kezdetével életbe fog lépni.

— **Szétpattant löveg.** Szakálházán, ahol most javában folynak a katonai lőgyakorlatok, tegnap szerencsétlenség történt. Az odavaló ifjusag, a fenálló tilalom daczára felkeresi a már elhasznált lövegeket, hogy játékszerül használja azokat. Héttőn is igy történt. Egy Postier Péter nevü fiu felemelt egy löveget, mikor ez épen szétpattant és a roncsok összezuzták a fiu lábát a térden felül. A szegény gyermeket kórházba hozták, ahol gondosan ápolják.

— **Iskolai értesités.** A buttyini izr. hat osztályu fiu és leányiskolában a jövő 1887/8. tanévre a beiratások f. hó 28-án kezdődnek és szeptember 4-ik tartanak. A rendes tanitás 5-ikén veszi kezdetet. Mi azon hozzátevéssel hozatik a közönség tudomására, hogy a később jelentkezők — fontos ok hiányában — a felvételnél tekintetbe nem vétetnek.

— **Tánczestély Gurahonczon.** A gurahonczi fiatalság által folyó hó 13-án, a hazai árvizkárosultak javára a joszáshelyi ujonnan épitett nagyvendéglő nagy termében tánczestély rendeztetik. Sikerült a rendezőségnek Vaner Adolfné jószáshelyi birtokosné urnőt a védnöknői tisztségre megnyerni. A lady patronesse kedves és vonzó személyisége továbbá a rendezők ügybuzgó fáradozása biztositják az est sikerét.

— **Gyermekelőadás Csermőn.** Csermőn mint előre jeleztük, f. hó 7-én a kurticsi tüzkárosultak felsegélyezésére rendezett gyermekelőadás kitünően sikerült. Szinre került „Az öreg vándor“ czimü két felvonásos és a „Száz esztendős láda“ czimü egy felvonásos szindarab. Az előadásról a következőket irja levelezőnk: A kert, illetve a nézőtér, már 7 órakor zsufolásig tömve volt, minden szem a cordinán volt s alig győzték annak felhuzását bevárni. A szindarabok nagyon sikerültek voltak, a közönség többször kitapsolta a mükedvelőket, különösen Hacker Sándort, Holländer Juczikát, Kohn Gizellát, ki ügyes játéka és jól sikerült szavallata (Coriolanus) miatt többször ki is hivatott továbbá Holländer Lipótot. Az előadást tánez követte a casino nagytermében, hol a talp alá valót a borosjenői zenekar huzta. Az egybegyült fényes társaság egészen reggelig mulatott együtt. — A siker Holländer Miksa és Rincsek Imre urak érdeme, kik sokat fáradtak, nem kimélve semmit, csakhogy az eredmény mentől jobb legyen. A közönség a fent emlitett két rendezőt szintén kihivta a szinpadra és megéljenezte. Tiszta jövedelem nem maradt, miután az előadásra sok kiadás volt, mert ezen alkalomra egészen uj coulisák lettek festve. Felülfizettek Holländer Sámuel 1 frt, Holländer Miksa 40 kr, Hacker Markusz 80 kr, Kohn Lajos 80 kr, Embey István 20 kr, Vass Antal 40 kr, Schedl N. 40 kr, főt. Mauró József 40 kr, Kohn Rudolf 20 kr, Keresztesi Kálmán 40 kr, összesen 5 frt, azaz öt forintot.

— **Csodaszülött.** Temesváron a józsefkülvárosi Gát-uteczában hétfőn egy szegény napszámosnő olyan gyermeket szült, a kinek teljesen kiképződött kétorra van. A két orron kivül még egy fogat is hozott magával a világra. A gyermek orvosi gyógykezelés alatt áll és kisérletet fognak tenni a felesleges orr eltávolitására.

— **Mükedvelő előadás.** Az aradi iparosifjak önképző- és betegsegélyző-egylete augustus 14-én (vasárnap) az ipartestületi ház udvaran (a Simay-féle gőzfürdő megett) sajá pénztára javára mükedvelői előadást rendez, mely alkalommal szinre kerül: Már alszik. Vigjáték 1 felvonásban: Irták: Grange Jenő és Bernárd Viktor, franczióból forditotta: Szerdahelyi Kálmán. Személyek: Chaponnier Náhlik Antal ur. József, inas Ifj. Müller József ur. Georgette, szobaleány Lépp Juliska k. a. Egy nő-domine (néma személy) *** Történik Párisban. — Idő jelenkor. Ezt követi: „Barátságból.“ Vigjáték 1 felvonásban; irta Taylor Tamás, angolból forditotta: Csiky Gergely. Személyek: Benson, ügyvéd Náhlik Antal ur. Carry, neje Neidenbach Czeczil k. a. Southdown Trotter, Benson barátja Gyarmathi Antal ur. Lucy, neje Lépp Juliska k. a. Meredith, Benson segédje Soós Mihály ur. Történik Londonban. Végül: Az első követelés. Vigjáték egy felvonásban: irta Kövér Lajos. (A nemzeti szinpadon először adatott 1852. október 11-én.) Személyek: Fenyvesi: Náhlik Antal ur. Zoltán, Fenyvesi unokaöcscse és gyámfia Reichenfeld Soma ur. Keletiné, fiatal özvegy Neidenbach Czecil k. a. Adél, Keletiné unokahuga, Zoltán arája Lépp Juliska k. a. Börödi, falusi kántor, Sattelesz Zsigmond ur. Kata gazdaasszony Neidenbach Emilia kisasszony, Kristóf, inas, Naschitz József ur. Szlupczy, kertész Soós Mihály ur. Történethely: Fenyvesy falusi lakásan. Rendező: Náhlik Antal ur. Helyárak támlásszek 50 kr., Első ülőhely 40 k., második ülőhely 30 kr., állóhely 20 kr. Felülfizetések köszönettel vétetnek. A t. hölgyek az egylet iránti szivességből müködnek közre Kezdete 8 órakor.

— **Esküvők.** Kohn József medgyesbodzási kincstári bérlő, aug. 23-án tartja esküvőjét Almás-Kamaráson Leipnicker Janka kisasszonynyal, Leipnicker Mór kereskedő kedves leányával. A fiatal parnak állandó boldogságot kivánunk. — Lefkovits Bernát aradi kereskedő, augusztus 23. délután 4 órakor esküszik örök hüséget Berger Czeczilia kisasszonynak az aradi izraelita imaházban.

— **Ez aztán a rum.** Egy uri társaság hétfőn kirándult nehány nővel több két lovas fogaton, egyik Aradhoz közel eső tanyára, hogy a zöldben egy kis görbe estét szerezzenek magoknak. Utközben az egyik kocsis hirtelenében roszul lesz. Gyomorgörcsök környékezték. Az egész társaságot nagy ijedtség szállotta meg. A legelső csárda előtt megáll az egész menet. Mindenki egyszerre akar berontani a csárdába: „rumot! rumot!“ — orditva. A csárdás egy elaggott vén aggastyán, megpillantva a beteg, görcsökben szenvedő kocsist, s eszeveszetten szaladt vissza és a csárda ajtaját maga után bezárja és tiltakozik, hogy senki se merje betenni a lábát a csárdába mert ő cholerás betegeket be nem ereszt a csárdájába. A társaság egyik tagja, ki egyszersmind katonatiszti ruhába volt, bátorságot vesz és odaáll az ajtó elé s kényszeriti a vendéglőst, hogy rögtön nyissa ki a csárda ajtaját, különben . . . . . A vendéglős a kard csörtetésétől megijedve kinyitja a csárda ajtaját és a katonatiszt elé áll e szavakkal: „Mit parancsol, hadnagy ur?“ „Egy pohár rumot a betegnek!“ Az öreg beszalad ismét a csárdába és zavarában a rumos üveg helyett a petroleumos üvegből töltött egy pohárral a betegnek, s ezt a beteggel hirtelenében megitatják, mire ez felugrik és a poharat ugy vágja a vendéglős fejéhez, hogy rögtön darabokra tört össze. A kocsis erre aztán bevallotta a társaságnak, hogy életében ez volt az első eset, hogy betegnek tetette magát és pedig az inditotta rá, hogy az nap reggel nem kinálta meg gazdája egy kis „papramorgóval.“ E társaság erre nagy nevetés között tovább hajtatott és a kocsis reggeli „paprамorgóját“ nehány darab „floressel“ duplán kárpótolta.

— **Kanászok harcza.** Teletsán Alexa, aradi és egy másik pécskai kanász hatalmas birkózó versenyt rendeztek, melynek eredményekép az aradi kanász homlokán és karján sulyos botütéseket szenvedett Az eset a rendőrségnél bejelentetett.

— **Szökevény.** Szabó Pál királyhegyesi születésü 15 éves tanonez Scherhag Jakab mükertésztől megszökött. Az aradi rendőrség körözteti.

— **Iparigazolványt** nyertek Aradmegyében Nagy-Zerinden: Steiner Adolf koresmaiparra. Békésmegyében: B.-Csabán: Müller Adolf, szobafestő iparra, Csillag Jakab, csipész iparra. M.-Berényben: Király József, czipész iparra, Békésen: Jersa Ferencz, asztalos iparra, Körös-Ladányon: Benyo Zsófia, férj. Szász Károlyné, laczikonyha iparra. Csanádmegyében: Albertin: Venich Béla, szatócs üzletre. Pitvaroson: Schummer Ede borbély iparra. Beszüntette eszimadia iparát Aradon: Markovics Simon, Békésmegyében kétegyházán: hentes iparát Simonka György.

—

—x.— **Háziasszonyaink figyelmébe.** Most, midőn a cseh lapok hazánk, terményeink és iparczikkeink ellen izgatnak, napirendre került a magyar sajtóban is e théma, annál inkább, mert hazánkban számos oly ipar czikk lát napvilágot, mely eddig Csehországból importáltatott hozzánk és a mely nemcsak, hogy kiállja a versenyt a cseh gyártmánynyal, hanem sok tekintetben tulszárnyalja is azt. Ilyen — hogy többet ne emlitsünk — a pótkávé, melyet eddig különösen Csehországból hoztak be hozzánk, mig nem Szalády Antal tekintélyes fővárosi szakember az Andrássy-uton egy mintaszerüen berendezett pótkávé-gyárat állitott fel, mely a rosszabb és egészségtelenebb cseh- és más idegen pótkávét lassan-lassan kiszoritja hazánkból. Csak a minap emlékeztek meg a lapok nagy elismeréssel Szalády telepéről és kitünő gyártmányáról és ép ezért kötelességünknek tartjuk egy nyilatkozatnak helyt adni, melyben elmondatik, hogy akadnak különösen az utolsó időben egyes haszonlesó czégek, melyek tisztán nyerészkedési czélból a jelenlegi cseh ellenes áramlatot felhasználva, e szakmában jó „geschäftet“ akarnak csinálni, daczára annak, hogy gyártmányuk még annyit sem ér, mint a külföldieké. Miután pedig az ily „mixturák“ nemcsak, hogy nem képesek versenyezni a külföldi pótkávéval, hanem előbb-utóbb a magyar pótkávé iránt Szalády által éveken át felkelteni sikerült bizalomnak és általában a magyar iparnak csak ártalmára lehetnek, ennek következtében jól fog cselekedni a közönség, ha az ily „Uj“ vállalatok termékeitől tartózkodik és csak a már elismert és kipróbált Szalády-kávénál marad.

Hazánk és a főváros.

— **Szt.-István napi országos népünnepély!** Budapestről veszszük a következő sorokat: Üszkös romokban hever Eperjes, N.-Károly, Toroczkó, Kurtics! Az Alföldön ezer és ezer holdnyi területen sodorta el a Tisza rohanó árja honfitársaink hajlékait, termését mindenét! Se lakás, se kenyér, nincs semmi! Segitségért esdenek ama szerencsétlenek ezrei! Segitségért, hogy felépithessék viskóikat, segitségért, hogy a mindennapi kenyerük meglegyen! Segitsünk nyomorba jutott embertársainkon. Gyerünk Pestre az országos népünnepélyre! Igen, mert aug. 20-án szt. István napjan Budapesten országos népünnepély fog rendeztetni a tüz és árviz károsultak javára! Mágnásaink és közéletünk kitünőségei állanak e nemes ügy élén! A rendező bizottság buzgó munkálkodása folytán e népünnepély oly impozáns lesz látni valók tekintetében, a milyen még nem volt Budapesten! Sikerült a rendező bizottságnak kieszközölnie, hogy vasutainkon és a gőzhajózási társulatnál 50 százalékkal mérsékelt menetérti jegyek lesznek kibocsátva az ünnepély alkalmára. A rendező bizottság e hazafias ügy kivitelére oly tevékeny és ügybuzgó egyéneket nyert meg, kiknek már neve is biztositék az ünnepély sikerére nézve. A közönség reggeltől estig fog gyönyörködhetni az érdekesebbnél érdekesebb látványokban! Az Andrássy-ut végén már most is ingyen látható az óriási ezüst ágyugolyó, a mely az ünnepély napján este 7 órakor hivatalos közegek jelenlétében lesz kisorsolva! Ez ágyugolyót megnyerheti az, aki f. hó 19-ig vált belépő jegyet, a mely belépő jegy egyuttal sorsjegy is az ágyugolyóra, a melyet 450 frtban válthatni be! Ily belépő jegyeket az iroda (Ferenczieck-bazára) szivesen küld a vidékre, ha egyszerre legalább 10 jegyre történik a megrendelés a pénz előleges beküldése által! Egy ily belépő jegy ára: 30 krajczár. — A rendezőbizottság gondoskodott arról is, hogy a városligeti több pontjain izléses és olcsó ételek legyenek kaphatók s hogy a közönség zsarolásnak kitéve ne legyen. Intézkedett a rendező bizottság, hogy ugy a fővárosi, mint a vidéki közönség igényei ez alkalommal minden tekintetben ki legyenek elégitve. Jöjjön tehát mindenki Pestre! Lássa meg mindenki augusztus 20-án délelőtt a legszentebb magyar kezet, s élvezze délután a jótékonyság ünnepét. Szt. István királyunk szelleme fog felettünk lebegni e nagy napon! az ő szelleme száll felénk! s az fogja a magyar nemzetet támogatni kegyeletes müvében! Potom áron jöhet fel mindenki Pestre ez alkalommmal, meg-

nézheti a szép fővárost, szinről-szinre fogja láthatni az első magyar apostoli király szent kezét s egy oly ünnepélyt fog láthatni, a minőt még nem látott s a tüzvész és árviz által károsultak javára ezrek gyülnek össze, a romokból paloták emelkednek az elhamvadt városokban s a hol most bánat és nyomor honol, ott a nép ezreinek szemében öröm és boldogság fog ragyogni! A ki a népünnepélyen részt vesz, felebarátai és honfitársai iránt rója le kötelességét! (B. M.)

— **Ongyilkosság a börtönben.** Tapolczáról irják: A pénzhamisitás, rablás, lopás és gyujtogatással vádolt Nyirő Gábor lesencse istvándi lakos, már hetekkel ezelőtt az itteni börtönből, hol vizsgálati fogságban volt, megszökött, mialatt bünrovását ismét néhánynyal megtoldotta. A napokban az itteni csendőrök elfogták és ismét börtönbe helyezték el, hol ezuttal nagyobb biztonság okáért megvasalva tartották. Nyirő azonban a kezén függő lánczczal a börtönben egy szegre felakasztotta magát s mire börtönőrök észrevették, már meg volt halva.

— **Rövid hirek.** Józsefherczeg és családja a hét folyamán Tátrafüredre érkezik, hol a most elkészült, gyönyörü berendezésü nyaralójukban fognak lakni. A főherczegi család szeptember közepéig marad Tátrafüreden. — A dési kiállitás rendezésén serényen fáradoznak; Gyarmathy Zsigáné is nagy gyüjteményt jelentett be kalotaszegi varrottasokból; az állatkiállitás is igen sikerültnek igérkezik s ennek dijaira a földmivelési miniszter háromezer forintot és négyezer frankot adományoz. — Az E. M. K. E egyik törekvése: a növendékek cseréje, sikert mutat s már is hat növendéket jelentettek be cserére. — Kassán az egy hétig tartott király-lövészet három első napján Elischer Gusztáv vaskereskedő szerzé meg magának a „királyi“ méltóságot; negyednap kétségessé tette ezt Stadler Sándor takarékpénztári igazgató, ki szeget lőtt hatalmasan; ötödnap azonban megint Elischeré lett a szeglövés dicsősége. — Nagy tüz volt, mint Temesvárról jelentik, Ardényi Pál földbirtokos szérüs kertjén s 20,000 frt értékü gabona égett el; a gabona biztositva volt; Nyitrán meg a vár alatti házsoron pusztult el három ház a mult héten tüz által. — Sziget-Szent-Miklóson phylloxerát találtak a kormány már megtette a lehető óvintézkedéseket. — Zentán Láng Béla kir. adótisztviselő megtébolyodott s a vizsgálatára megjelent dr. Révayt is megtámadva, ennek fején több sebet ejtett; a szerencsétlen őrültet Budapestre szállitották.

A nagy világ.

— **A zongoramester czár.** A czáron meglátszik, hogy már megunta a legutóbbi szórakozását, a horgászatot, s most a zongora tanitásra adta magát. Xenia nagy herczegnőt tanitja a billentyüverés mesterségére. A kicsiny herczegnő gyors előmeneteleket tesz s különösen tetszik neki, hogy tanitója nem igen pedáns. A czár ki nem állhatja a clasicai zenét, s e helyett leánykáját a táneczdarabokban gyakoroltatja. Meg is rendelte már Strassus és Lanner összes táneczdarabjait, s nem történik meg, hogy III. Sándor czár a „Szép kék Duna“ hangjai mellett kering a szobában. A czárné nagyon boldog, ha férjét ily jókedvünek látja, s órákig tanitja leányt, hogy a papának ne legyen vele sok baja. Xenia nagyherczegnő maga is igen szorgalmas, mert a czár megigérte neki, hogy ha a jövő hónapban a „schönbrunni walzert“ könyv nelkül fogja tudni, egy gyémántos karpereczczel ajándékozza meg.

— **Rövid hirek.** Natália szerb királyné már a legközelebbi napokban megérkezik a Bécs melletti Badenbe, hol egy villát rendeznek be lakásául. — Gleichenbergben szombaton a kórházak javára volt hangverseny, melyben a gr. Zichy Géza leányainak mestere: Wottava Henrik Liszttől és a gróftól játszott zeneműveket. — Münster-Ledenburg Ernő, a párisi német nagykövet fia, Linz közelében kocsizás közben sebesen hajtva, farakásba ütközött s oly szerencsétlenül bukott ki, hogy agyrázkodást szenvedett s életét féltik; neje, szül. Ghika herczegnő, egy magyarországi fürdőn időz. — Velenczében a gondolások strikeolnak, mert a gőzhajók éjjeli közlekedésre is kaptak engedélyt; strikeolnak a pékek is és hasonlóra készülnek a pinczérek, hordárok, mosónők és betegápolók; az idegenekre nézve nem valami csábító viszonyok. — A két Karagyorgyevics herczeg, valamint Mihály belgrádi volt metropolita, részvétiratot intéztek Katkov özvegyéhez. — A képviselő választások Szerbiában szeptember 6-án fognak végbe menni: ugyanonnan jelentik, hogy Gyorgyevics Vladan ezredest katonai titkok elárulása és felségsértés miatt két évi fegyházra itélték.

Szerkesztői üzenet.

S. L. B. Sámson. Készséggel közöltük, nehogy egyoldalulag látszassunk itélni. — Lapunkra vonatkozó szives igéretét előre is köszönjük.

KÖZGAZDASAG.

Szesz üzlet.

(Augusztus 10.)

(B.) Készáru nagyban 27.—27.25, kicsinyben 27.75, hordó nélkül per 100 liter.

Budapesti gabnatőzsde.

(Augusztus 10.)

Gyenge kivitel folytán kevés ajánlat, a forgalom 10,000 mm. volt 5—10 krral magasabb árakkal. Tavaszi buza 7.45—7.47, őszi buza 6.95—6.96, őszi zab 5.48—5.50, tavaszi zab 5.57—5.59, káposzta-repcze 11.75—11.87.

IDEGENEK NÉVSORA.

(Augusztus 10.)

Fehérkereszt-szálló. Bajzát J.-né és leánya, Peszak. Kohn N., főrabbi és leánya, B.-Csaba. Ottlik Géza, magánzó, Kaprinora. Zopfman Sándor, magánzó, Versecz. Kovrig N., Parotin N., magánzók, Lugos. Teupel S., magánzó, Merczifalva Szende Zsigmond, magánzó és neje, Borosdio. Vessel J., magánzó, Makó. Szende Lipót, magánzó, Bpest. Reich József, utazó, München. Glückman, Landauer J., Kas Alajos, Vasservogel S., utazók, Bécs.

Tücherer-szálló. Uriházy Dénes, birt., Nagyvárad. Bartóki Lajos, birt., Szába. Balta Lajos, bérlő, Dombegyháza. Laad A., utazó, Bécs.

Nádor-szálló. Starbesamt N., Zaránd. Konstantinejev N., Bukarest. Presburger N., utazó, Bécs. Hioralinne A., tanár, Bukarsst.

Háromkirály-szálló. Ritter Károly, birt., Szemlak. Leipnicker Samu, keresk., Konop. Pandovits D., lelkész, Szőlős Popeszku János, jegyző, Nadab. Steiner József, kereskedősegéd, Battonya. Schüle János, épitész, Orosháza.

Felelős szerkesztő és kiadó:
HINDY ÁRPÁD.

Felhivás.

Az 1883. évi XLIV. t. cz. 36. §-a bekezdése értelmében közhirré tétetik, miszerint az 1887. évre kivetett összes *adónemek* a közadó főkönyvekben előiratvák, felhivatik az adóköteles közönség, hogy adókönyvecskéjét előírási illetve az esetenként előirt adók összesitése végett legkésőbb f. évi *augusztus 15-ig* különben, birság terhe alatt az adóügyi osztálynál bemutassa.

A városi tanács.

2303—1887. Radnai járás főszolgabirójától.

Pályázati hirdetés.

A Berzova, Konop és Odvos községekből alakitott szövetkezetbeli berzovai

körszülésznöi állás

lemondás folytán üresedésbe jövén, annak Berzován, a körjegyzői irodában választás utján való betöltésére a határidőt folyó évi **aug. hó 30. napjának d. e. 9 órájára** tüzöm ki.

A szülésznő javadalmazása áll évi 153 frt 54 kr. készpénzfizetésből és egyes szülési eseteknél 1 frt dijból.

Felhivatnak ennélfogva az ezen állásra pályázni ohajtók, hogy pályázati kérvényüket az 1876. évi XIV. tcz. 50. §-a értelmében felszerelve, a választás napjáig ide benyujtsák.

Radna, 1887. évi augusztus hó 5-én.

Csukay,
főszolgabiró.

566 2—2

604—1887. g. sz. 82. v. 1—3

Árverési hirdetmény!

A város tulajdonához tartozó, jelenleg 1. Holczer Benedek által holdankint és évenkint 18 frt 10 krért bérelt birkás-dülőbeli 299., 302, 303. és 304. számu $11^{1060}/_{1100}$ hold földnek, 2. Radován Koszta által évenkint és holdankint 23 frtért bérelt birkás-dülőbeli 305., 306. és 307. számu $13^{679}/_{1100}$ hold földnek, és 3. Maffey János által évenkint és holdankint 18 frtért bérelt Márkó-dülőbeli $6^{700}/_{1600}$ hold földnek 1887 **augusztus 23-ik napjának d. e. 10 órakor** a árverést tart a gazdasági szék.

Kikiáltási ár a jelenleg is fizetett bérösszeg.

Bánompénzül leteendő a jelenleg is évenkint fizetett bérösszeg 10 száz. pénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja. Az árverési feltételek a gazdasági szék elnökénél, Parecz István tanácsnok urnál megtekinthetők.

Varjassy Lajos
aljegyző.

Ifj. KÉZSMÁRKY ISTVÁN

BUTORTERME ARADON,

CASINO-ÉPÜLET, A MINORITA-TEMPLOMMAL SZEMBEN.

Kedvező alkalom olcsó butorvásárlásra!

Üzlet-feloszlás miatt raktáron lévő butoraimat — készpénz fizetés mellett — tetemesen leszállitott áron árusitom.

2 szekrény, egy ajtóval, diófából	32 frt.	— krtól	feljeb.	1 pamlag 6 székkel	36 ft	— krtól	feljeb.
2 ágy diófából	24 „	— „		1 kanapé és 6 zsölyeszék, jute v. ripsz	85 „	— „	
1 mosdószekrény diófából	11 „	50 „		1 kanapé és 6 zsölye felselyem	100 „	— „	
1 éjjeli szekrény diófából	5 „	— „		1 kanapé és hat zsölye selyem	120 „	— „	
1 kredenz diófából	24. „	— „		1 kanapé és 6 zsölye plüsch	125 „	— „	
1 trümot 1 ajtóval diófából	11 „	50 „		1 ottomán	25 „	— „	
1 kihuzó asztal 14 személyre diófából	14 „	— „		1 háló pamlag jute vagy ripsz	28 „	— „	
1 háló-szoba berendezés diófából	160 „	— „		1 pamlag jute vagy ripsz	16 „	— „	
1 ebédlő szoba diófából	140 „	— „		1 szalon asztal	9 „	— „	

Felhivom a t. közönség szives figyelmét nagy butortermemre, mely fénytelen (matt) tölgy- és diófa hálószoba és ebédlő berendezésekkel különösen nagy választékban van felszerelve. Becses látogatásáért esedezik. Tisztelettel

Ifj. Kézsmárky István.

458—12*

1218—1887. Arad sz. kir. város polgármestere.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, miszerint Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsaga legtöbb adót fizető tagjai 1888. évre érvénnyel birandó névjegyzékének összeállitására alapul szolgáló adóhivatali kimutatás 1887. évi augusztus hó 8-tól 17-ig bezárólag az 1886. évi XXI. t. cz. 25. §. rendeletéhez képest a városháza tanácstermében közszemlére kitétetik.

Salacz,
kir. tanácsos, polgármester.

Alapittatott 1869. Alapittatott 1869.

Nyári áruk

legelőnyösebb bevásárlása

Obetkó Kálmán

üzletében

Aradon, főtér 39. sz. a.

Kalapok nemezből fiuknak kr. 70, 80, frt 1, 1·20. Uraknak igen csinos kalap kapható frt 1·20, 1·50, 1·80.

Sapkák fiuknak és uraknak kr. 40, 60, 80 frt 1, 1.20.

Szalmakalapok férfiaknak és hölgyeknek igen nagy választékban.

Ingek, szines és fehér igen jó készületüek gallér l és a nélkül uraknak frt 1·20 1.60, 2·50.

Munkás ingek, szines igen erős kr. 70, 80, 1 frt.

Fiuingek hasonló arányban.

Lábravalók, magyar és német szabás frt 1·25, 1·60.

Gallér férfiaknak, legdivatosabb formák 6 darab frt 1, 1·10, 1·20.

Kézelők férfiaknak, párja kr. 30, 35, 40.

Nyakkendők, kész csokrok igen nagy választékban, kész csokor mosó szövetből 10, 15. Selyemből 25 krtól fölfelé.

Zsebkendők, pamutból fehér és szines, széllel 6 darab kr. 50, 60.

Vászon zsebkendők 5 darab frt 1·50—4.

Napernyók pamutból, kisebbek kr. 60, 80, nagyobbak frt 1, 2·50.

Selyem és atlasz napernyők frt 2, 2·50 3 egész finom Surrach és divatos selyem en tont cas napernyők 90 krtól 2 frt 50 krig. frt 4—5.

Esőernyők pamutból kr. 80, frt 1, 1·20, Clottból frt 1·40, 1·80, gyapjuszövetből frt 2·50-től felfelé.

Selyem esőernyők frt 3·75, 4, 5, 8.

Esőköpenyek mintázott gummi szövetből bársony szinben hölgyeknek. frt 9, 10.

Esőköpenyek keresztbe szövött gummi, bőven lovaglás és vadászathoz alkalmas frt 8·50, 9·50 15., megrendeléseknél a köpeny hátsó hosszmértéke szükséges.

Női lábbelik magas szárral, rugannyal, lakkos, sima frt 3, 3·50, 4.

Női félczipők frt 2, 2·50, 3.

Női comotczipők közönséges bőr vagy szövet kr. 90, frt 1, 1·50, finomabb frt 2, 2·25.

Nagy választéku női lábbelik keztyü, zerge és erősebb bőrből frt 3·50—5-ig.

Gyermek lábbelik a legkisebb koruaktól 14 évesig, különös gonddal kiállitva.

Férfi lábbelik, kitünő készületüek fénymázos bőr frt 3·20, 4·50, 5·50.

Férfi lábbelik keztyübőr, lak, vagy oroszlak frt 5.75, 650.

Harisnyák és egyébb kötött és szövött áruk kiváló jó minőségü gyermekharisnyák közönséges és térden felüli, a korhoz és minőséghez képest kr. 15—50-ig.

Női és férfi harisnyák kr 20—1 frt 20-ig

Alsóingek, az ugynevezett izzadság szaritók, egy szinü és csikos, 70 krtól 1 frtig. Dr. Jägerféle alsó ingek és nadrágok.

Háztartási készletek. Evő kanalak es egyéb készlet alpacca és ezüstölt alpacca chinai ezüstből, 20 évi jótállást mellett. Legujabb **Thioérez evőkészlet**, kanál kés és villa.

Tálczák pléh, fa és alpaccából.

Kávé főzők felöntő és foraló készülékek.

Theafőző bouloir és samovarok, brittania kannák.

Gyertyatartók réz bronce és alpacca öntrényből.

Madár-kalitkák festett fa és czinezett fából, hasonlók asztallal. Thea és virág asztallal. Mindezekről külön árjegyzék létezik.

Gyermek bölcső-kosarak hinta aljjal frt 2·50, 3.

Gyermekkocsik vas kerekekkel, esernyővel frt 5·50, 6, finomabbak 5 frtól 15-ig.

Ablakredők fából szőve fehér és festett négyszögméterenként 90 kr., 1 frt, finomabb minőség frt 1·20-tól 1·60-ig.

Ablakjalouc egymás felett függő deszkákból, melyek fel s le huzhatók félig és egészen elzárhatók négyszögméterje 3 frt.

Az egészség fentartására, vizszürő készülékek, melyek a vizből minden nyálkásságot s alakot kivonnak és az embert gyomor s belbajoktól megóvják. Naponként 15 literre, frt 1·65, 25 literre, frt 2·80, 40 literre, frt 4·50, 60 literre. frt 6.50.

Szódavizkészitő gépek frt 6·50-től felfele

Mindennemü chirurgiai készletek, melyek ről külön árjegyzék létezik.

Utazó kézi és nagyobb **kofferek,** uti kosarak táskák.

Kerti székek léczezve, vasráfokkal bükkfából, darabja frt 1·20. Ebédlőbe való fényezett székek léczezve, 6 darab frt 13·50.

Póstai rendelmények azonnal teljesittetnek. 217—34

Sérvben szenvedőknek.

Ajánlom kitünő szerkezetü rugányos és angol franczia

aczél-sérvkötőimet

egyszerük frt 4, — duplák frt 7—8, urak és nők számára. Ezek meggyógyitanak minden sérvet legrövidebb idő alatt, kellemesen simul a testhez, — bordozható éjjel-nappal s minden munka közben a nélkül, hogy a sérvben szenvedő hivatásában legkevésbé háborgatva lenne.

Nagy választék valódi **franczia** és **amerikai gummi** és **halhólyagban** (preservativ) tuczatonkint 3—4—5—7 frt női szivacsok 3—5 frtig, valamint minden e szakmába vágó czikkek a legjutányosabb árak mellett.

Sérvkötőnél kérem megjelölni, hogy bal, jobb, vagy kétoldalu szükségeltetik-e, — valamint a testhöség. Kapható csak: 378—10.20

SPITZ G., keztyü- és sérvkötő-gyárosnál, **Budapest, Dorottya-utcza 3. szám.**

602—1887. 81. v. 1—3

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város tulajdonához tartozó, leányiskolául szolgáló templom-utczai 5. számu ház- és teleknek eladása iránt f. évi **augusztus 23-ik napján d. e. 10 órakor** árverést tart a gazdasági szék. Kikiáltási ár 40,000 frt. Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka vagyis 4000 frt készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal. Az irásbeli ajánlatok lezártan, az árverés napjának d. e. 9 óráig nyujthatók be Parecz István urnál, a gazdasági szék elnökénél és csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja. Az árverési feltételek előzőleg is Parecz István urnál megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1887. augusztus 2-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos, aljegyző.

Az 1885. évi országos kiállitáson **nagy éremmel** kitünttetetett: **Verseny és kivitelképességért, nagyban termelés és fontos javitásért.**

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

s müvegyészeti laboratoriuma

ARAD, Szabadságtér 1-sö szám.

A PO-HO

Chinából hozzánk származó gyógyszer rövid idő alatt Európaszerte hiressé lett s orvosi körökben is feltünést keltett azon hatalmas erejénél fogva, melylyel az eddigi gyógymódokkal a legtöbb esetben daczoló betegségek, mint migrain vagy féloldalu fejfájás ideges fogfájás, fejzsába, sőt még a gyomorsába és egyéb idegbajok is — vele gyorsan és kiváló sikerrel gyógyithatók.

Használati utasitás: Ujhegygyel 1—2 cseppet kell dörzsölni a szerént, a mint az ideges fájdalom itt vagy ott mutatkozik erősebben, a homlokon vagy halántékon migrain esetében; az arczcsonton arczzsábánál; fejtetőn vagy tarkon egyéb fejfájásnál; az állkapczán ideges fogfájás esetében, a gyomor tájon gyomorzsábánál, vagy hystericus hányingeréu.

A PoHo különben is igen illó essentia lévén a bekent helyeken az elillanást gyenge l . zgetés által elősegithetjük, mi a hatást fokozza. Mivel elillanása közben a szemet könnyzésre ingerli, czélszerü azt ilyenkor behunyni.

A legkomolyabb bécsi orvosi szaklap a „Wiener medizinische Wochenschrift“ a Po-Ho felől következőleg nyilatkozik:

„A Po-Ho itt orvosi, valamint a közönség körében valóságos feltünést okoz. Hatása migrain, fejfájás és neuralgia esetében valóban meglepő, 1—2 csepp a fájdalmas helyre bedörzsölve elegendő a fájdalom azonnali csillapitására. Ezen gyógyszer sokszoros tapasztalás után a legmelegebben ajánlható.“

Ára egyes üvegnek 85 krajczár.

30—57* Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás,
gyógyszertárában
Szabadságtér 1-sö szám.

Nyomtatja a »Széchenyi irodalmi intézet« Aradon.